

10257/1818. sz. 7.

A NAGYKÁROLYI
REF. EGYHÁZMEGYE

1917. ÉVI ÁPRILIS HÓ 18-ÁN NAGYKÁROLYBAN ÉS 1917.
ÉVI SZEPTEMBER 19-ÉN MÁTÉSZALKÁN TARTOTT RENDES
KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE

KIADTA
KINCSES ISTVÁN
EGYHÁZMEGYEI JEGYZŐ.

A NAGYKÁROLYI
REF. EGYHÁZMEGYE

1917. ÉVI ÁPRILIS HÓ 18-ÁN NAGYKÁROLYBAN ÉS 1917.
ÉVI SZEPTEMBER 19-ÉN MÁTÉSZALKÁN TARTOTT RENDES
KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE

KIADTA
KINCSES ISTVÁN
EGYHÁZMEGYEI JEGYZŐ.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Nagykárolyban, 1917. évi ápril hó 18-ikán
a nagykárolyi ref. egyházmegye rendes tavaszi köz-
gyűlésén.

Jelenvoltak: Berey József esperes, Domahidy
Elemér gondnok elnökök, — Kincses István, Néma Gusztáv,
Fóris Lajos jegyzők, — Korány János, Havas Gyula,
Kincses István, Tukacs Lajos, Király István. Takács Ferenc
lelkész, — Kacsó Károly, Péchy László, Gáspár Pál, gróf
Tisza Lajos világi tanácsbírák.

EGYHÁZAK KÉPVISELŐI:

	LELKÉSZEK:	VILÁGIAK:
Bere:	Tukacs László	Varga Sándor
Börvely:	Havas Gyula	—
Csomaköz:	Tárczy Géza	—
Dengeleg:	—	—
Dobra:	Korány János	—
Donahida:	Szabó Lajos	Veres Ferenc
Érendréd:	—	—
Érkötvéyes:	—	—
Fabiánháza:	Asztalos Kálmán	Nemes Imre
Gebe:	—	—
Genes:	Pap József	—
Géres:	—	—
Hodász:	Ujlaky Béla	—
Ilk:	—	—

LELKÉSZEK:		VILÁGIÁK:
Iríny:	—	Hajnal József
Jármi:	Szobonya József	—
Kaplony:	Ludman Lajos	—
Kántorjánosi:	—	—
Királydáróc:	Szabó Miklós	Komáromy Antal
Kismajtény:	Rácz Elek	—
Mátészalka:	Kincses István	—
Mérk:	Ignéczy Sándor	Varga Károly
Nagydobos:	Mózes István	—
Nagyecsed:	Berey József	—
Nagykároly:	—	Fiók Albert
Nyírmeggyes:	Tukacs Lajos	—
Olcsva:	—	—
Olcsvaapáti:	Főris Lajos	—
Ópályi:	Király István	—
Parasznya:	Gócz Lajos	—
Papos:	—	—
Szamosszeg:	Balla Miklós	Tóth Gábor
Szaniszló:	Takács Ferenc	Madarász Sándor
Széntmiklós:	—	—
Vitka:	Boros Mihály	Főrizs Károly

Tanítóképviselek: Nagy Sándor, Tóth Béla, Juhász Elek. — **Ügyész:** Nagy Sándor.

1. sz. A 37. dicséret elénekzése s esperes buzgó imája után Domahidy Elemér világi elnök a közgyűlést megnyitja.

2. sz. Az egyházközségek világi képviselői megbízóleveleiket beadván, igazoltattak s a közgyűlés a fenti tagokkal megalakul.

3. sz. Veres Imre írínyi, Szigelhy Gyula gebei és Csutoros Albert érendrédi lelkészek, — továbbá Dr. Falussy Árpád, Bányay Endre világi tanácsbírák betegség, illetve hivatalos elfoglaltatásuk folytán történt távollmaradásukat igazolták, illetve bejelentették, mit a közgyűlés tudomásul vett.

4. sz. Jegyzőkönyv hitelesítésére az elnökség s jegyzői kar közbejöttével Asztalos Kálmán, Kacsó Károly, Gáspár Pál közgyűlési tagok megbizattak.

5. sz. Olvastatott a következő esperesi jelentés:

Nagytiszteletű és Méltóságos Egyházmegyei Közgyűlés!

Mielőtt az egyházmegyénket közelebbről érdeklő ügyekről beszámolnék, alattvalói őszinte kegyelettel kell megemlékeznünk Első Ferencz József apostoli királyunk haláláról, mely 1916 november 21-ikén borította gyászba a monarchia hű népeit. Református egyházunk iránt tanúsított királyi kegye, melyet más koronás főknél ritkán találhatunk fel, megőrizi emléket szíveinkben. Külsőleg is résztvevünk a gyász kifejezésében, minden harangjaink bánatosan hirdették a veszteséget s templomainkban temetése alkalmával gyászistenitisztelelet tartottunk. (1916 nov. 30-án d. u.) A bánat könnyűit felszárította az öröm, mely IV. Károly királyunk trónralépése és megkoronáztatása alkalmával (1916 december 30) eláradt a nemzeten. Imádkoztunk megkoronáztatása percében boldog országzászáért s a nemzet békés felvirágzásáért. Hallgassa meg a jóságos mennyei Atya imádságunkat!

Mindnyájunk igaz örömeire szolgáló, ismert tényit adjatok fel, midőn emlékezetünkbe hozom, hogy egyházkerületünk méltó büszkesége: gróf Dégenfeld József főgondnok ur, tettekben és eredményekben dus főgondnokságának 20-ik évét nemrég töltötte be.

A bölcs vezér, ki pályája kezdetén hosszas ideig volt egyházmegyénk világi tanácsbírája, aki ma is főgondnoka a csomaközi kis led egyházunknak, melynek éltető lelke és fentartója, annyira szívünkhöz forrott, hogy nem melőzhetjük el kifejezést adni az iránta mindig érezett határtalan tiszteletnek és ragaszkodásnak, midőn kerületi főgondnoki székében két évtizedet dicsőséggel eltöltött.

Midőn mindnyájan egy szívvel-lélekkel óhajtjuk, hogy sokáig vezethesse egyházkerületünket a felvirágzás magasra törő útján, egyszersmind kérem a közgyűlést, hogy

közös érzelmeinket jegyzőkönyvünkbe foglalva juttassuk el hozzá akár egyszerű levélben, vagy a legközelebbi egyházkerületi közgyűlés alkalmával küldöttségileg.

A mult gyűlésünk óta egyházmegyénk helyzete alig változott Istennek legyen hála, az ellenség dúlásától meg lettünk kímélve, nem kellett menekülnünk lakóhelyünkéről, mint igen sok testvéreinknek Erdély bércei közül, azonban a háboru egyéb terheit érezzük folytonosan. A hiány élelmiszerekben, világító anyagokban, a drágaság a bevásárolható cikkekben oly nyomasztólag nehezdednek vállainkra, hogy legtöbbször csaknem összeroskadunk alatta. És e súlyos helyzetünkben lelkészeink alig számíthatnak felemelő támaszra, megfelelő segélyre. Méltánytalanságnak tűnik fel, hogy ami segélyt ad is az állam, az sem általánosan terjed ki egyetemlegesen mindenre és akik hozzá jutnak, azok is csak pillanatnyi kielégítést nyernek, mert kenyér helyett csak morzsát kapnak.

Háborus segély címen jelenleg mintegy 104 ezer korona folyósított egyházkerületünk részére, mely — előzetes értesülésem szerint — az arra igazán rászorultak között azon arányban osztatik szét a lelkészek között, amilyen arányban igazolva lesz anyagi káruk, csekély pénzbeli jövedelmük és amellyel népes csaladdal bírnak.

Biztosíthatom lelkészársaimat, hogy az egyházkerület által megállapítandó névsorban a lehetőség szerint fel lesznek véve, akik a háborus segélyre igényt tarthatnak, de jelezhetem azt is, hogy a segélyösszeg sokak között forgácsolódván szét, egy-egyre még annyi sem jut, mint amennyit tanítóink kaptak, t. i. 600 koronát. Ezzel a 600 koronával, mely államszegély és sok helyen a fentartó egyházak által is adott némi segéllyel tanítóink helyzete valamennyire könnyebbedett.

Némi segélyhez jutottak egyházaink is, így Nagy-károly 6000 K, Ilk 2000 K, Gebe 4000 K tökesegélyhez, Nyirparasznya 2000 K népiskolai tökesegélyhez, 8 egyház pedig 100—100 K-át nyert a Ref. segélyegylettől.

Egyébképen az egyes egyházak anyagi ügyeiről tájékoztatni fog a számvevőszék jelentése, a tanügyről pedig a tanügyi bizottság, valamint a tárgyalandó kimutatás az utolsó három évről.

Elnökileg elintéztem a következőket:

Veress Imre irinyi lelkész okt. 12—31-ig, Gönczy József kántorjánosi lelkész 8 napi, Tárcey Géza csomaközi lelkész 6 napi, Boross Mihály vitkai helyettes lelkész 6 napi eltávazásukat lakhelyeikről tudomásul vettem, miután helyettesítésökről gondoskodtak.

Asztalos György nagykarolyi lelkész egy évi szabadsága lejárván, beadott kérvényére — nehogy a lelkészi szolgálat fenakadjon — a szabadságot egy évi időtartamra 1917 március 16-án megadtam, a közgyűlés utólagos jóváhagyása reményében s ifju Kürthy Károly segédlelkészt a helyettes lelkészi teendőik végzésére felhatalmaztam. Tisztelettel kérem az egy évi szabadságot Asztalos György részére — 95 éves korára tekintettel — 1917 ápril 18-tól kezdődőleg megadni.

Tudomásul vettem, hogy a mátészalkai telekkönyvi hatóság Szücs József és neje Tóth Erzsébet olcsvai lakosoknak az olcsvai 154. számú telekkönyvi ingatlanaira a nagykarolyi ref. egyházmegyei lelkészi özvegyárva gyámságintézet javára bekebelezett 2600 kor. s járulékait törölte, miután előzőleg az összeg hiánytalanul kifizettetett.

A nagydobosi egyháznak a IV. hadikölcsönre 1000 K, a gebei egyháznak az V-ik hadikölcsönre 2000 K jegyzéséről beterjesztett, az illető helyen levő hitelszövetkezet útján kiállított kötelezvényeit, egyházmegyei ügyész ur megkérdezése és tanácsai közlése mellett megerősítettem. (Lombardkölcsön.)

Tudomásul vettem, hogy számvevőszéki elnök ur az egyházmegye részére 3000 darab nyugtát és 1000 darab ellen nyugtát nyomtaltatott.

5711—1916 püspöki szám értelmében a minden egyháznak megküldött próbaének könyv árát 2.50 K-át beszédtem s együtt 87 K 50 állért a kerületi pénztárnak beküldtem. (6100—1916 sz. a. nyugtázva.)

6124—1916 püspöki felhívásra az egyes egyházaktól érkezett 308 K 38 f-t Futó András püspöki titkár urnak beszolgáltatam. (Nagyecsed 160.66 K, Királydáróc 2.—, Kaplony — 60, Iriny 43.86, Hodász 7.—, Vitka 23.50, Olcsvaapáti 2.16, Kántorjánosi 7.—, Ilk 38.—, Kismajtény

8.—, Nyírmeggyes 10.—, Érendré 5.—, Csomaköz 1.—, Szaniszló 3.60, Papos 1.— K.)

6129—1916 sz. püspöki körlevélre a József kir. herceg szanatórium javára hozzám beküldött 12.70 koronát (Hodász 6.50, Kántorjánosi 1.20, Nagyecsed 5.— K) a püspöki hivatalnak nov. 27-ikén felküldöttem, a győri rokkant menhely részére.

7095—1916 püspöki rendelete a Pethesda javára gyűlt perselypénzt, 150 K 57 ft a püspöki hivatalnak felküldöttem. (Fábiánháza 4.— K, Nagykároly 3.62, Kismajtény 10.—, Csomaköz 1.18, Hodász 8.44, Nagyecsed 2.—, Kántorjánosi 15.10, Börvely 2., Vítka 45.—, Olcsvaapáti 3.70, Érkörvélves 4.—, Jármí — 54, Dobra 10.—, Érendré 5.—, Nyírmeggyes 1.73, Ilk 2.—, Iriny 15.—, Királydaróc 2.—, Szamosszeg 4.—, Ópályi 1.26, Olcsva 10.— kor.)

Mult gyűlésünk 97. sz. a. elrendelvén a debreceni ref. tanítóképző segélyezésére az adományok hivatalomhoz küldését, a begyűlt 519.28 koronát a kerületi pénztárba beküldöttem. (Királydaróc 10.—, Olcsva 20.—, Nyírmeggyes 10.—, Szaniszló 8.50, Hodász 12.—, Börvely 10.—, Érendré 30.—, Olcsvaapáti 36.—, Kismajtény 15.—, Iriny 60.37, Csomaköz 5.—, Vítka 27.69, Ópályi 20.—, Érkörvélves 34.—, Mátészalka 50.—, Szaniszló 2.50, Domahida 1.50, Nagyecsed 54.60, Bere 5.—, Gecs 10.—, Bere 3.12, Nagyecsed 4.—, Kántorjánosi 60.—, Fábiánháza 20.—, Jármí 10.— korona.)

Ezen számottevő adományért Dr Veress István igazgató ur egy szép levélben mondott köszönetet.

Mult gyűlésünk 112. sz. határozata értelmében felhívtam az egyházakat és lelkészeket adakozásra a szalmári leánynevelő intézetek javára létesítendő, egyházmegyénk nevét viselő alapra. Eddig begyűlt 221.30 kor. (Börvely 10.—, Bere 5.—, Érendré 30.—, Iriny 32.30, Nagyecsed 30.—, Szamosszeg 20.—, Batta Miklós 20.—, Csomaköz 24.—, Olcsva 50.— kor.) Miután ez csak a kezdet, remélhetőleg olyan összegre fog felszaporodni, mely méltó lesz egyházmegyénk nevéhez.

Változások a lelkészi karban nem történtek.

Két lelkészünk szabadságot tartott, egy pedig Papp

József gencsi lelkészársunk, mint labori lelkész szolgál. A járhatatlan utak és elfoglaltságaik miatt felügyelő lelkész és a nagykárolyi segédlelkészek nem mehetvén ki minden alkalommal a lelkészi szolgálat végzésére, felhatalmazást adtam az érkávi lelkészársunknak is, hogy Gecsen, felkérés folytán fungálhasson.

Közelebb az egyház körémozgta lelkészének hadiszolgálat aluli felmentését, ami nagyon kívánatos volna. Segédlelkészek változása:

Dobrara 6371—1916 sz. püspöki rendelettel október 15-től Papp Lajos volt öcsödi segédlelkész nyert áthelyezést.

Nagyecsedről Fábiánházára dec. 1-én 8585—1916 püspöki leirattal Nemes Imre áthelyeztetett.

Fábiánházáról Nagyecsedre ugyanazon leirattal Nemes Árpád rendeltetett ki közös megegyezésük alapján.

Nyírmeggyesre 8545—1916 püspöki számmal kirendeltetett Fekete Gusztáv első lelkész képeségi vizsgát tett atyafi 1916 dec. hó 10-től.

Dobrara 669—1917 sz. püspöki intézkedés folytán Szabó Lajos, volt börvelyi segé lelkész helyezettett át február hó 15-ől kezdődő hatálylyal.

Tanítói karban a következő változások voltak.

Paposra megválasztott rendes tanítónak Sulyok Róza Vilma. Okmányait nem mutatta be, melyek államsegély kinyerése céljából kir. tanfelügyelőhöz felküldettek, így véglegesen még nem erősíthető meg.

Ilken, az orosz fogságban levő Visky Sándor helyére alkalmaztatott Szabó Ferenc 4 tk. Debreczenből, mint helyettes, október 13-ától.

Mátészalkára megválasztott rendes kántortanítónak Deák Sándor, volt szalacsi tanító, aki a hivatalos esküt a szalmári egyházmegyében már letette. A nov. 30-iki választást, miután okmányai rendben voltak, megerősítettem s a közgyűlési végleges megerősítésnek akadálya nincs.

Jármiba megválasztott rendes kántortanítónak (a nyugalmiba vonult Derecskey Bálint helyére) nov. 22-ikén Vida Szücs Sándor, volt esökmői tanító s helyét dec. 8-án foglalta el. Hivatalos esküt tett a bihari egyházmegyében, véglegesen megerősíthető.

Fábiánháza a lemondott s állami iskolához kinevezett Koós Róza helyére megválasztott rendes tanítónőnek 1917. jan. 3-án Sáfár Erzsébet Panyoláról, helyét elfoglalta január 27-én. Véglegesen megerősíthető.

Kaplonyba 8531—1916 sz. a. püspök ur kibocsátotta segédtanítónak Kelemen Géza 4 tkt. Megválasztott 1916. dec. 24-ikén. Megerősítettem.

Berébe, a hadba vonult tanító helyett szolgálattételre a miniszter 169984—1916 sz. a. kirendelte László Boriska állami tanítónőt s helyét jan. 11-ikén foglalta el.

Szomoruan emlékezem meg egyházmegyénk egykori világi tanácsbírájának, Göncyi Istvánnak december 10-én Budapesten történt halálával, valamint arról a veszteségről, mely Dr. Baksa Lajos hosszas szenvedés utáni elköltöztetésével kerületünket érte. (1916 nov. 2.) Dr. Baksa Lajos nemcsak mint konventi előadó szerzett elévülhetetlen érdemeket nagy tudása és óriási munkabíráásával, hanem közelebből, mint egyházkerületi világi főjegyző, hosszas időn keresztül buzgósággal és odaadással fáradozott sikerrel kerületünk fontos ügyeinek helyes elintézésében.

Őszinte részvétellel osztozunk Nagy Sándor tanítóegyesületi elnök s egyházmegyei tanítóképviseelő gyászában is, ki nov. 12-ikén, 34 évi boldog házasság után, feleségét Pankotay Esztert adta át az örökkévalóságnak.

Végül tisztelettel kérem tudomásul venni, hogy a még jobban reánk nehezedő háborús viszonyok miatt a rendes kanonikavizitáció ez évben sem ejthető meg az elnökség által minden egyházban. A lehetőség szerint, főleg a vasúttal megközelíthető egyházakat szándékozom magam meglátogatni s gondoskodom, hogy tanácsbíró társaim a közeli egyházakba helyettem megjelenjenek, ahova pedig el nem juthatunk, onnan az egyházlátogatási jegyzőkönyvet bekérem.

Remélve a legközelebbi gyűlésünk alkalmával a befejezett béke és helyreállott nyugalom örömei közötti egybeseregélést,

kiváló tisztelettem őszinte nyilvánításával vagyok a Nagytiszteletű és Méltóságos Közgyűlésnek
Nagyecsed, 1917 ápril 17. aláíratos szolgálja:

Berey József,
esperes.

Esperes jelentését a közgyűlés tudomásul veszi s az abban foglalt javaslatokat határozati erőre emeli.

6. sz. Gróf Dégenfeld József főgondnokot, az egyházkerület élcpéldaként fündölő lelkes buzgó vezért és kormányzót áldásos működésének huszadik évfordulója alkalmából tisztelettel és szeretettel üdvözli s megbizsa a közelebbi egyházkerületi közgyűlésen jelenlevő küldötteit, hogy a főgondnok előtt tiszteletét és ragaszkodását tolmácsolja.

7. sz. Asztalos György nagykárolyi agglelkésznek 1917. ápril 18-tól kezdődőleg egy évi szabadságot engedél, ez.

Fekete Guszláv nyirmeggyesi és Szabó Lajos dobrai s. lelkészeket bekebelezi, Deák Sándor mátészalkai, vida Szűcs Sándor, jármi-i orgonista kántor tanítókat és Sáfár Erzsébet fábiánháza tanítónőt állásaikban megerősíti.

8. sz. Gönczy István egyházmegyénk egykori v. tbi-rájának, továbbá Baksa Lajosnak, egyetemes egyházunk szolgálatában sok éven át páratlan buzgó tevékenységgel s kiváló sikerrel működött konventi előadónak emlékeit jegyzőkönyvében megörökíti, részvételt jkvi kivonatban özvegyeikkel közleni határozza.

Ugy szintén részvételt fejezi ki Nagy Sándor tanügyi bizottsági tag iránt hű nejének elhunytá felett.

9. sz. Tárgyaltatott a

Számvetészek jelentése az 1916-ik évi egyházgondnoki, egyházmagtári számadások s az 1917-ik évi egyházi költségelirányzatokról.

Az 1916-ik évről 31 egyházból érkezett egyházgondnoki számadás. Az 1917-ik évre szóló egyház küldte be. Sem számadást sem költségelirányzatot nem küldött négy egyház u. m. Érendréd, Járm, Kismajtény és Krasznaszentmiklós. Magtári számadást nem küldött Nagydobos, Mátészalka. Malom számadást Géres.

A beérkezett egyházigazgatói számadásokat és egyházi költség előirányzatokat megvizsgálván, a bere, börrvény, nagyecsed, kaplony, genés, csomaköz, mérk, nyírmeggyesi hódász, királydaróc, érdengeleg, iriny, kántorjánosi, szaniszló, vilka, nagydobos, szamoszeg, olcsvaapáti, papos, domahida, ópályi, nyírparasznya, dobra, ilk, olesva, érkörtlvényes, mátészalka, nagykároly, géres és fábiánháza egyházak gondnokainak számadását ugyszintén az egyházi költségelőirányzatokat megerősítésre ajánljuk a gebei egyház gondnokának számadásával együtt. A gebei egyház 1917-ik évi költségelőirányzatát azonban, tekintettel egyházmegyei közgyűlésünk e tárgyú rendelkezésére, mivel 7048 84 kor. hiánnyal zárul, helyesbítés végett visszafutóttat javasoljuk.

Egyházfentartási alap van 31 egyházban, nincs Érdengelegen, Gebén, Olcsván, Paposon.

A „Debreczeni Protestáns Lapot“ minden egyházunk megrendelte, míg a „Tanítók Lapjára“ csak 8 egyházunk fizetett elő.

Kiváló tiszteletünk nyilvánítása mellett maradtunk Nagykároly, 1917 ápril 18.

Havas Gyula

e. m. számvevőszéki elnök.

Tukacs Lajos

e. m. számvevőszéki tag.

Kacsó Károly

e. m. számvevőszéki tag.

A számvevőszéknek az egyházigazgatói számadásokról s költségelőirányzatokról felolvasott jelentését a közgyűlés tudomásul veszi, s jegyzőkönyvében közzétenni határozza. A beterjesztett számadásokat és költségelőirányzatokat elfogadja és jóváhagyja, a gebei költségvetés kivételével, melyet a 7048.84 kor. hiány miatt helyesbítés végett az illető egyházközséghez visszafutóttat.

A mulasztó egyházak igazolására s a

hátralékos számadások beterjesztésére esperes útján felhivatnak.

10. sz. Gróf Tisza Lajos megválasztott egyházmegyei világi tanácsbíró a közgyűlésben megjelenvén,

Esperes felhívására a tanácsbírósgot elvállalja és a hivatali esküt letévén, a közgyűlés lelkes éljenzése közben tanácsbírószékét elfoglalja.

11. sz. Olvasatott a számvevőszék következő jelentése:

Számvevőszék jelentése az egyházmegyei lelkészi özvegyárva gyámintézet és közigazgatási pénztár pénztárosainak 1916-ik évi számadásáról s az 1917-ik évi költségelőirányzatokról.

I. Lelkészi özvegyárva gyámintézeti pénztár.

1. Rácz Elek kismajtényi lelkész, egyházmegyei lelkészi özvegyárva gyámintézetünk pénztárosának 1916-ik évi számadását s a szintén általa beterjesztett 1917. évi költségelőirányzatot megvizsgálván: a számadást rendbenvezetettnek, a költségelőirányzatot helyesen egybeállítottnak találtuk. A felmentvényt — buzgó fáradozásának elismerésével — megadni javasoljuk.

A számadás főbb tételei: Bevétel: 14,926.02 K, kiadás: 14,524.88 K, maradvány: 401.14 K. Hátralékok kamatokban, járulékokban 1756.20 K. Összes vagyon: 59,484.45. Vagyonapadás 1568.72 K. Gyámpénztári tagok száma 21. Gyámdíjban részesült 14 özvegy és 8 árva.

A költségelőirányzat főbb tételei: Szükséglet: 5625 K, fedezet: 4730.77 K, hiány a tőkéből fedezendő: 894.53 K.

II. Közigazgatási pénztár.

2. Asztalos Kálmán fábiánháza lelkész, egyházmegyei közigazgatási pénztáros 1916-ik évi számadását s a szintén általa beterjesztett 1917-ik évi költségelőirányzatot átvizsgálván: a számadást rendben vezetettnek, a költségelőirányzatot helyesen egybeállítottnak találtuk. A felment-

vényt — fáradozása, buzgósa elismerésével — megadni javasoljuk.

A számadás főbb tételei: Bevétel: 85,215.47 K. kiadás: 80,544.73 K, maradvány: 4670.74 K, hátralék: 776.05 K; Összes vagyon: 7172 K 53 f; Veress Ferenc alapítványa: 1423 K 25 f.

A költségelőirányzat főbb tételei; Szükséglet; 40 K 33 f. Fedezet: 41069.80 kor. Többlet: 336.80 K.

Mindkét pénztáros számadását, úgy szintén az egyházigazgatási számadásokat összes mellékleteikkel együtt, egyházmegyei jegyzőkönyvünkben függelékül, kinyomatni javasoljuk.

Kiváló tisztelatlunk nyilváníttásával maradtunk
Nagykároly, 1917 április 19

Havas Gyula
e. m. számvevőszéki elnök.
Tukacs Lajos
e. m. számvevőszéki tag.
Kacsó Károly
e. m. számvevőszéki tag

Község a számvevő-zék jelentését tudomásul veszi, s a gyámintézet és közpénztár 1916. évi számadását elfogadja és jóváhagyja s úgy Rácz Elek gyámintézeti, mint Asztalos Kálmán közpénztárnoknak a felmentvényt, — elismerésének és köszönetének kifejezése mellett, — megadja.

Esperes javaslatára elhatározta továbbá a közgyűlés, hogy a közpénztári maradványból az özvegy lelkésznek részére a múlt évben megszavazott segélyen kívül 1000 kor., a Matészalkán szervezendő polgári leányiskola, 1000 korona a nagykárolyi állami polgári leányiskola mellett létesítendő internátus alapján folyósítsák; végül a fentmaradó összegből az esperesi hivatal részére egy írógép szereztessék be.

12. sz. Esperes jelenti, hogy Asztalos Kálmán közpénztárnoki tisztségéről lemondott s kéri a közgyűlés intézkedését.

Minthogy Asztalos Kálmán eddigi közpénztárnoki működésével úgy a számvevőszéknek, mint a közgyűlésnek teljes megelégedését, elismerését érdemelte ki, s e tisztség továbbvitelében semmi komolyabb akadálya nincs, felkéri a közgyűlés, hogy a lemondás indokául felhozott postai mizériáktól s a tapintatlan zaklatásoktól eltekintve, hivatalában továbbra is megmaradni sziveskedjék. Mire Asztalos K. a közóhajnak engedve lemondását visszaveszi.

13. sz. Szigethy Gyula közpénztári ellenőr betérjeszti következő jelentését:

Nagytisztelendő Egyházmegyei Közgyűlés!

1917. év márc. 8-ikán esperes ur jelenlétében meg-ejtett közpénztári vizsgálatról jelentésünket a következőkben van szerencsém betérjeszteni:

a) pénztári tiszta maradvány 1916. év végén 4670 korona 94 fillér;

b) jelen évről a bevétel 2780.— korona.

„ „ a kiadás 3511.96 „

A múlt évi maradványból való levonás után lesz a jelenlegi pénztári maradvány 3938.98 K, melyből 3090.52 kor a fábánházi hitelszövetkezetnél van elhelyezve 292. számú betétkönyvön; a többi összeget, azaz 848.46 K-t a pénztárban hiánytalanul megtaláltuk.

Továbbá a Veres Ferenc-féle kegyes alapítvány is felülvizsgálatván, jelentjük, hogy a tőke időközi kamataival 1463.25 koronára növekedett és hogy ezen összeg is a fábánházi hitelszövetkezetnél van elhelyezve.

Pénztárnok előterjeszti, hogy a szatmári leánynevelő-intézetre sok egyház csak 1-2 koronát ad a lélekszám után járó törvényes 2 filléres járulék helyett; jelenti továbbá, hogy a domahidai egyház közigazgatási járulékaival több évről hátralékban van; hátraléka circa 256.17 kor., holott számadásai felesleggel zárulnak.

A pénztár kezelése pontos és lelkiismeretes, miért is pénztárnok részére a felmentvényt szokott fentartással megadni javasoljuk.

A Nagylisztelei egyházmegyei közgyűlésnek

alázatos szolgája:

Berey József,
esperes.

Szigethy Gyula,
pénztári ellenőr.

Közgyűlés a jelentést tudomásul veszi s az egyházakat felhívja, hogy a szalmári tanítónőképző részére az évi segélyt lélekszám után 2 fillérjével számítva teljesítsék s ahol eddig nem így fizettek, pótlólag küldjék be a különbözetet; a domahidai egyházat pedig végrehajtás terhe alatt kötelezi hátralékainak azonnali befizetésére.

14 sz. Beterjesztetett a

Tanügyi Bizottság jelentése a félévi iskolalátogatások eredményéről.

1. A *szalkai* kör iskolái mind megvizsgáltattak s a jegyzőkönyv rovatai szerint mindenütt mindegyben megfelelőnek találtattak. A pótkérdésekre e körből sehonnan felelet nem jött. (32—1917 sz. esperesi ir.)

2. A *nagykárolyi* kör iskolalátogatói ak. jelentése szerint a *nagykárolyi* iskola néptelen, mert az állami iskola a kiseljlezett növendékeket bocsátotta át. A tanítás eredménytelenségének további okai a járvány és a tanítók gyakori változása, mivel a rendes tanító 1915 októberben hadbavonult s azóta három tanerő helyettesítette.

Börvelyben a 3 tanerős iskolánál van egy rendes nőtanító, most azonban az I. osztályt vezető tanító hadbavonulása miatt az egyház szintén nőtanítókkal töltötte be mindkét tanévben. A II—VI. oszt. fiúk tanítója ezidő szerint Virág Sándor, ki a hadbavonult org.-tanítót helyettesíti.

3. A *szaniszlói* körben is a rendes látogatási jegyzőkönyvek kitöltettek, a kérdéseire megfelelő feleletek adatnak. A pótkérdéseknél *Bere* az első mozgósításkor bevonult tanítóját részint a lelkésszel, részint ideiglenesen egy nővel helyettesítette, legutóbb január 20-tól a kir. tanfelügyelő egy ref. vallású áll. tanítónőt rendelt ki kiegészítőül, aki a vallást és egyházi éneket is tanítja.

A *szaniszlói* iskolának kára nem volt. A tanító 1914 aug. 2-án bevonult, az 1914—15. tanévben a tanulók az állami iskolába jártak, 1915 okt. 16-án a tanító államhoz nevezetlén ki, ezután a megüresedett állás rendes tanítótól töltetett be.

Érkörtlvesről mindkét tanító a mozgósítás elején bevonult, a nagyobb iskolánál azóta folyton a segédlelkész végzi a tanítást. A kisebb iskolát képezdészekkel vezeltették. Ezekre a helyettesítésekre e tanév végéig az egyház 3500 koronát adott ki.

4. A *szamoszegi* kör látogatói jelentése szerint a kör iskolái rendben találtattak, a jegyzőkönyvi pontok kitöltettek a következő megjegyzésekkel: *Olcsván* és *Ilken* járvány miatt félévi vizsga nem tartatott. A pótkérdésekre egyedül *Vitkáról* jelentette a körlátogató lelkész a tanító bevonulását, akit *Boros Mihály* s. lelkész helyettesített a tanításban.

5. A *hodászi* körben az iskolalátogatás csak részben ejtetett meg, mert Kántorjánosiban az iskola zárva volt; *Mérk*, *Nagyecsed* és *Fábiánháza* iskoláit a körlátogatók beteg égük miatt nem vizsgálták meg.

Gébén az egyik tanító 1914 aug. 2-án hadbavonult, így a két iskolát egy tanerő vezeti.

Hodászán az egyik tanító bevonulása miatt szintén a másik tanító vezeti mindkét iskolát — a körlátogatók jelentése szerint bizony, csak elegendő eredménnyel.

Nyírmeggyesen egy tanerő hadbavonulása folytán, ennek osztályait a másik két tanerő látta el a mai napig.

Általánosságban megállapítható, hogy a háború az iskolák szellemi eredményét kevésbé befolyásolta károsan, míg ellenben az iskolafentartó egyházakra a sok helyettesítés nagy anyagi áldozatot rótt. A szellemi állapot gyengülésének oka részben a tanítókra hártott fokozot-

tabb munka végzése, amennyiben társaik iskoláit is átvették, részben pedig az az oka, hogy gyakorlatlan s folyton változó tanítók helyettesítettek.

A 32—1917 sz. esperesi felhívásban foglalt pótkérdésekre a legtöbb helyről nem adott felelet, ahol tekintetbe vették is, nagyon hiányosan válaszoltak a kérdésekre, pedig ezek között olyan is van, amely anyagilag is érdekli az egyházakat.

6. A *dobrai* körben csak a *gencsi* iskola vizsgáltatott meg, hol nőtanító tanítja az I—VI. osztályt. Ebben a körben a *géresi* iskolák himlőjárvány miatt zárva vannak, a *dobrai* iskoláknál évek óta semmi jelentés nem érkezett.

Szaniszlón, 1917 március 26-án.

Csutoros Albert,
tan. h. tag.

Takács Ferenc,
tan. h. tag.

Hajnal József,
jegyzőkönyvvezető.

A felolvasott jelentést a közgyűlés tudomásul veszi.

15. sz. Tárgyaltattak Kovács János tanügyi bizottsági tagnak e tisztségéről szóló lemondása.

Közgyűlés a lemondást tudomásul veszi s rendes tanügyi bizottsági taggá Becske Bertalan mátészalkai tanítót megválasztja.

16. sz. Tárgyaltattak a rendes államsegélyért folyamodó egyházak kérvényei.

Bere, Csomaköz, Iriny, Fábánháza, Ópályi, Papos és Szentmiklós anyaegyházak, — valamint Mezőpetri főkegyház részére a kérvényekben kifejtett indokaik alapján az államsegélyt egyenlő arányban kiutalni rendeli a közgyűlés.

17. sz. Tanítók közül Juhász Elek fábánházai, Erdős Endre olcsvaapáti tanítók folyamodnak államsegélyért.

Egyházmegyei közgyűlés Juhász Elek és Erdős Endre tanítókat a rendes államsegélyben részesíteni rendeli.

18. sz. Ujlaky Gábor vitkai lelkész elaggott kora s folytonos gyógykezelést igénylő betegsége folytán újabb egy évi sz. badságot kér.

Közgyűlés a kérelem közismert indokai alapján Ujlaky Gábor vitkai lelkésznek f. évi május 1 től kezdődőleg egy évre terjedő újabb szabadságoláshoz s Boros Mihály s. lelkész által történő helyettesítéséhez hozzájárul.

19. sz. Olvasatott az egyházmegyei tanítóképviselőkre beadott szavazatok felbontásáról felvett kétrendbeli jegyzőkönyv, melyek szerint az első szavazás alkalmával általános többséget nyert Nagy Sándor olcsvai, s a másodikban elrendelt szavazásnál pedig Juhász Elek fábánházai és Tóth Béla nyírmeggyesi tanítók választottak meg.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi s Nagy Sándor, Juhász Elek és Tóth Béla tanítókat egyházmegyei tanítóképviselőkkül kijelenti.

20. sz. Bemutatott megerősítés céljából: Börvely egyházközség 3, Dobra 3, Iriny 2, Gencs 2, Hodász 2, Vitka 2, Csomaköz 1, Mérk 2, Szaniszló 1, Nagydobos 2 és Szamoszeg egyházközségek 4 tanítói állomása javadalmáról a 498—1916. számú egyházkerületi határozattal megállapított nyomtatványon elkészített új díjlevel.

Egyházmegyei közgyűlés a betérjesztett új tanítói díjlevelek felülvizsgálatát az őszi rendes közgyűlésre halasztja s felkéri Esperes urat, hogy addig az egyházkerülettől a díjlevelek egyöntetű kiállítására vonatkozó felvilágosításokat szerezzék meg.

21. sz. Érkörtvélyes megerősítés végett betérjeszti azt az Érmihályfalván 1917. január 1-én kötött adásvevési szerződést, mellyel az érkörtvélyesi 248. sz. tkvi betétben 293.2

hrszámu ingatlanságot a rajta lévő épülettel Kocsár Árpád érmihályfalvai lakostól 1200 kor. vételárért megvásárolja az érkörtlvényesi ref. egyházközség.

Presbiteri és egyházközségi közgyűlési határozat nem mellékelte a kérelem kellő felszerelés céljából az érkörtlvényesi egyházközségben visszatételek.

22. sz. A mátészalkai ref. egyházközség megerősítés végett beterjeszti azt a Mátészalkán 1917. évi április 10-én kelt adásvevési szerződést, a mely szerint önkéntes nyilvános árverésen eladja a tulajdonát képező s néhai Nagy Lajos hagyományából származott s a mátészalkai 1009. tkvi betétben 22612, 22622, 22632. hr. számok alatt felvett 2228. □-öl területű külső szőlőföld ingatlan R. Jakab Ferenc és neje Bokor Eszter mátészalkai lakosoknak mint legfőbbet ígérőknek 4012 kor. azaz Négyezertizenkettő kor. vételárért.

Közgyűlés — minthogy az eladást kimondó szabályszerű presbiteri és egyházközségi közgyűlési határozatok mellékelve vannak s a helyszíni szemléről felvett jegyzőkönyv szerint az eladás mátészalkai ref. egyházközségre előnyösnek látszik s mert a befolyó vételár egyházfenntartási alapítványra fordíttatik — a szőlőföld eladására irányuló jogügyletet jóváhagyja s végleges megerősítés végett az adásvevési szerződést mellékleteivel egyben több egyház ker. közgyűlésre terjeszti fel

23. sz. Az olcsvai ref. egyház 1916. jul. 27-én kelt ideiglenes szerződés szerint a régi temető mellett megvett egy területet temető céljára, a vételárát az 1916. évben kivetett és beszedett pótdóból fedezte: kéri ugy az ideiglenes szerződés, mint a pótdókvetés megerősítését, illetve jóváhagyását.

Egyházmegyei közgyűlés az ideiglenes szerződést azzal a feltétellel erősíti meg, hogy nevezett egyház igyekezzék mielőbb

végleges szerződést kötni, azt megerősítés céljából mutassa be s telekkönyvileg is biztosítsa.

A temető vételére kivetett pótdóra vonatkozó határozatot jóváhagyja.

24. sz. Az Olcsvaapáti ref. egyházközség megerősítés végett beterjeszti az olcsvaapáti 379. sz. tkvi betétben 581. hrsz. a foglalt s a lelkész javadalmához tartozó ingatlannak elcserelésére vonatkozó csereszerződést.

Közgyűlés az olcsvaapáti egyházközségnek azt a jogügyletet, mely szerint az olcsvaapáti 379. sz. tkvi betétben 531. hrsz. a foglalt s a lelkész hasznélvezetében levő külső ingatlant elcsereéli az olcsvaapáti 430. sz. tkvi betétben 1149. hrsz. a felvett s Szabados Károlyné sz. Tóth Eszter és Tóth Mihályné szül. Tóth Borbála olcsvaapáti lakosok tulajdonát képező külső ingatlant a megejtett helyszíni szemléről felvett jelentés s a csatolt presbiteri és egyházközségi közgyűlési határozatok alapján megerősíti s végleges jóváhagyás és megerősítés végett a csereszerződést mellékleteivel együtt a főtiszt. egyházkerületi közgyűlésre felterjeszti.

25. sz. Jármi megerősítés végett beterjeszti azt a Jármban 1913. évi szeptember 7-én kelt adásvevési szerződést, mellyel a jármii ref. egyházközség megvásárolja a jármii 211. sz. tkvi betétben 892. hrsz. 600. □-öl területű szőlőföld ingatlannak északi oldalon fekvő 300. □-ölnyi felerészét Becsei László és neje Dalmati Juliánna jármii lakosoktól 280 kor. azaz Kettőszáznyolcvan korona vételárért azon célból, hogy azt két tanítója közt egyenlő arányban megosztva személyi pótlékként használatukba bocsássa.

Közgyűlés a jármii egyház presbiteriümának 1914. évi jun. 28-án 3. sz. a és egyházközs. közgyűlésnek 1914. szept. 6-án

1. sz. a. a tanítók használatára vásárolt szőlő személyi pótlékul való átadása tárgyában hozott határozatát újból megerősíti, s azon adásvételi jogügyletet, — melyszó- rint a jármű ref. egyházközség a jármű 211. sz. tkvi betétben 892. hrsz. a. ingat- lannak 300 □ ölnyi északra fekvő feleré- szét Becsei László és neje Damadi Juli- anna jármű lakosoktól 280 kor. kiadott vételáron megvásárolja, — jóváhagyja azzal, hogy a vásárolt ingatlan hasznélvezete a tanítók személyi pótlékát képezendi, egy- szersmint az adásvételi szerződést végle- ges megerősítés végett a főt. egyházkerületi közgyűléshez felterjeszti.

26. sz. A nagykarolyi ref. egyházközség jóváhagyás végett beterjeszti a ref. iskolába járó szegény árvafiuk segélyezésére szolgáló 500 koronás „id. Vida Sándor alapítvány“ alapító levelét.

Az „id. Vida Sándor alapítvány“ ala- pító levelét a közgyűlés jóváhagyja s fel- sőbb megerősítés céljából a főt. egyház- kerületi közgyűlésre felterjeszti.

27. sz. Esperes előadja, hogy a viszonyok változása folytán szükségessé vált az egyházmegyei szabályrendelet részleges módosítása.

Közgyűlés a módosításra irányuló ja- vaslat megtételére E-peres elnöklété alatt Kincses István és Havas Gyula közgyűlési tagok kiküldettek.

28. sz. Tárgyaltatott a mérki egyház kérelme: rend- kívül egyházi adó kivetése tárgyában hozott határozatá- nak jóváhagyása iránt.

Egyházmegyei közgyűlés a mérki egy- ház prebitériuma által 1917. január 13-án 5. szám alatt s az egyházközségi közgyű- lés által 1917. január 28-án 1. sz. alatt

hozott azon határozatát, amely szerint is- kolaépítési kölcsön kamata és évi törlesztési részletének fedezése céljaira az 1917. évre rendkívüli egyházi adó kivetése rendeltetett el s a rendkívüli egyházi adó mérve özvegy lakó asszonyokat s vegyes házasokat illető- leg 1 K 50 f-ben, más egyházi adózókat illetőleg 3 K-ban állapított meg — jóvá- hagyja és megerősíti s egyháztanácsot ezen rendkívüli egyházi adó kivetésére és behaj- tására felhatalmazza.

29. szám. Tárgyaltatott Kovács János nagydobosi tanító felebbezése a nagydobosi presbytérium által 1917. évi január 12-én tartott gyűlésen hozott összes határozat- tok ellen.

Minthogy az előterjesztett felebbezés a pres- byteri gyűlés jegyzőkönyvének másolatával, a gyűlési meghívóval s a presbyteriumnak a felebbezésben felhozott alaki okokra vo- natkozó nyilatkozatával felszerelve nincsen, egyházmegyei közgyűlés a felebbezés sza- bályszerű felszereltetése céljából iratokat es- peresnek azzal adja vissza, hogy a kellően felszerelt iratokat a legközelebbi egyházme- gyei közgyűlés elé terjessze.

30. szám. Olvastatott a felsőszabolcsi egyházmegye 84—1916. sz. a. határozata, mely a belkörü tűzbiztosi- tásra vonatkozó 46—914. sz. a. egyházkerületi határozat- ra vonatkozó 74—915. sz. a. határozatot hatályon kívül való helyezését ajánlja, hogy az előbbi határozat lépjen életbe, mint a mely jobban biztosítja a belkörü tűzbizto- sítás megvalósulását.

Egyházmegyei közgyűlés a felsőszabolcsi egyházmegye határozatát annyival inkább támogatja, mivel régebbi határozatában és a belkörü tűzbiztosítás mellett foglal állást.

31. szám. Olvastatott a felsőszabolcsi egyházmegye 109—1916. sz. a. határozata, mely rövid időn belül megvalósítandónak tartja, hogy egy rendes lelkészi konventi előadói állás szerveztessék.

A lelkészi kar régi óhajával megegyező indítványt egyházmegyénk pártolól fogadja s annak megvalósítását óhajtja.

32. sz. Tárgyaltatott az egyházi hivatalnokok betegsegélyező intézményének a Kálvinszövetség által megküldött terveze.

Egyházmegyei közgyűlés a lelkészi és tanító-egyesületek elnökeik javaslata alapján a létesítendő betegsegélyező intézmény felállításánál követendő irányelvekül látja a következőket:

1. Hivatalos ref. egyházi szervezetként a zsinat által létesíttessék a tervezet I. pontjában felsoroltak kötelező tagságával
2. Működése terjedjen ki a II. a), b), c), d) alatti születés, betegség, halálozás és balesetekre.
3. A segélyezés mérveül a III. alattiak elfogadhatók.
4. Fizetendő díj a 3—4%-os járulékok felerészben a tagok, felerészben a fenntartók, illetve egyetemes egyház által lennének viselendőek.
5. Működésének kiterjesztéséről jó ideig feleslegesen gondoskodni.

33. sz. Olvastatott a kolozsvári m. kir. Ferencz József Tudományegyetem felhívása, melyben a háboruból hazatérő hős egyetemi polgárok első támogatására, gyógyítására és megélhetésük lehető megkönnyébsítésére létesített Egyetemi Segítőalap gyarapítására hívja fel a magyar társadalmat.

Egyházmegyei közgyűlésünk a Kolozsvári Egyetemi segítőalapra 50 koronát utal ki közpénztárából.

34. sz. Tárgyaltatott özv. Kajzler Sándorné kérelme, melyben mint eskély nyugdíjjal ellátott tanítóözvegy némi segélyért esedezik.

Tekintettel folyamodó nehéz helyzetére s az általánosan érzett drágaságra: közgyűlés özv. Kajzler Sándorné részére 50 kor. egyszermindenkori segélyt utal ki az egyházmegyei közpénztár terhére.

35. szám. A pesti egyházmegye lelkészi értekezlete tárgyalta a liturgiai bizottságnak az urvacsorai ágendára vonatkozó javaslatot s arról hozott 4-ik számú határozatát pártolás céljából megküldötte.

Egyházmegyei közgyűlés teljesen magáévá teszi a pesti egyházmegyei lelkészi értekezlet nevezett határozatát s ajánlja, hogy az urvacsorai ágendában a püspöki kar szövegére vezessék be, liturgiai bizottság javaslata pedig mellőztessék.

36. szám. Olvastatott az orbai (Erdély) egyházmegye 32. sz. a. határozata, mely kéri, hogy a háborus évek keltősen számíttassanak a nyugdíjjogosultság és korpótlék tekintetében.

Egyházmegyei közgyűlés teljesen méltányosnak találja a nevezett határozat végrehajtását, hogy a háborus évek sokszoros terhének hordozásáért legalább így módon nyerjen a lelkészi kar némi korpótlást.

37. szám. Tárgyaltatott az egyházkerületről letett alábbi ügyek és azokra felterjesztett esperesi jelentések.

Jelentés a nagykarolyi egyházmegyéből az iskola-fenntartó egyházak vezetőinek figyelme az iskolával kapcsolatos humanitárius intézményeknek társadalmi úton való szervezésére 356—1917. számú esperesi körlevélben is felhivatott.

Egyes egyházakból részletes jelentés még nem érkezett.

Tudomásul szolgál s közgyűlés felhívja főleg a népesebb és gazdagabb egyházakat, hogy az iskolával kapcsolatos humanitárius intézményeket szervezzék s az eredményről az esperesi hivatalnak részletes jelentést tegyenek.

38. szám. *Jelentés* a nagykárolyi egyházmegyéből. Az egyházmegye minden iskolát fenntartó egyháza azon követelménynek, hogy a hat évet betöltött tanköteleseket beiskoláztassa s az iskolai mulasztásokat kirovándó pénzbüntetés alkalmazásával is meggátolja, a folyó iskolai évben a lehető-ég szerint eleget tett.

Örvendetes tudomásul szolgál.

39. szám. *Jelentés* a nagykárolyi egyházmegyéből. A háboru tartama alatt, azon az okon, mert a lelkészek nem vállalták volna az iskolai növendékek tanítását, egy iskolában sem szünetelt a tanítás, sőt több helyen a lelkészek, mint Berében, Ilken, Kaplonyban, Papáson huzamos ideig tanítottak.

Elismerőleg tudomásul vétetett s a tanügyet odaadással szolgáló lelkészek részére köszönetét nyilvánítja a közgyűlés.

40. szám. *Jelentés* a nagykárolyi egyházmegyéből. Az iskolai igazgató-tanítóságokról. Börvely szervezve tiszteletdíj 200 K, Dobra — Kántorjánosi szervezve — Mátészalka szervezve tiszteletdíj 200 K, Nyírmegyes — Szamoszeg szervezve tiszteletdíj 100 K. Ezenkívül szervezte az igazgató-tanácsot, — habár erre kötelezve nem volt — Géres és Irény Dobra és Nyírmegyes nem szervezte az igazgató-tanítóságot azért, mert férfi tanítói hadba vonultak.

Tudomásul vétetett s az igazgató tanácsot nem szervezett dobrai és nyírmegyesi egyház felhívott, hogy mihelyt teheti, az igazgató-tanácsot szervezze.

41. szám. *Jelentés*. A genesi egyház időközben kérvényezvén tandíjkárpótló államsegélyért a válás- és közoktatásügyi miniszter 1916. nov. 30-án kelt 93640 sz. leirala szerint 136 korona államsegélyt nyert. (I. 8629 — 1916. püspöki leiraltot.)

Örvendetes tudomásul szolgál.

42. szám. *Jelentés* a nagykárolyi egyházmegyéből. Az egyházmegye 102—1916. sz. határozatával elrendelte, hogy az irinyi, kaplonyi és szamoszegi egyházak a tanítói lakbért rendezzék haladéktalanul.

Irinyben lakbért a tanítóné élvez 200 koronát. Valószínűleg nem emeltetett fel azért, mert férjével természetben lakást élvez, lévén a másik tanítónak felesége. Kaplony az eddigi 200 K-t felemelte 250 koronára. Szamoszegben pedig nem 80 korona lakbért élvez a tanítónő hanem természetben kap bérelt lakást, mely az egyháznak csak 80 koronájába kerül.

Mátészalkán 2 tanító kap 250 — 250 korona lakbért.

Tudomásul vétetett.

43. szám. *Jelentés* a nagykárolyi egyházmegyéből. Az ág. ev. egyházzal csatlakozási viszonyban levő egyházunk és iskolák nem lévén, erről esperes 1917. január 30-ikán 46. sz. a. jelentést tett püspök urhoz.

Tudomásul vette.

44. szám. *Jelentés* a nagykárolyi egyházmegyéből. 503 — 1916. számú kerületi határozat a Népiskola Szervezet 100. §-ának értelmezését közölve, mely szerint a 362 — 1915. számú kerületi határozat módosításával ezen a tanítók magán foglalkozásának engedélyezését nem az iskolaszéktől, hanem az esperestől kérik, aki érdemes döntés előtt a presbytérium véleményét megtilgatja, ezen módosítás 356 — 1917. számú esperesi körlevélben is közölve. (1917. márc. 16.)

Tudomásul szolgál s az érdekelt egyházak és tanítók figyelmébe ajánlja közgyűlés.

45. szám. *Jelentés* a nagykarolyi egyházmegyéből. A nem ref. középiskolába járó növendékekről az 1915—16. évről.

Nagykarolyi róm. kath. kegyesrendi főgimnáziumban a ref. vallást tanította ifj. Kürthy Károly ref. helyettes lelkész.

VIII. osztály. Tankönyv: A magyar prot. egyház története. Irtá: dr. Balogh Ferenc. Heti óra 1. Tanulók száma 6.

VII. osztály. Tankönyv: Ker. hit- és erkölcstan. Irtá: Dr. Erdőss József. Heti óra 1. Tanulók száma 8.

VI. osztály. Tankönyv. A ker. egyház története. Irtá: S. Szabó József. Heti óra 1. Tanulók száma 5.

V. osztály Tankönyv, mint a VII-ben. Heti óra 1. Tanulók száma 4.

IV. osztály. Tankönyv. Ker. erkölcstan és előkészítés a konfirmációhoz. Irtá: Kovács Lajos és Gergely K. után S. Szabó József. Heti óra 1. Tanulók száma 10.

III. osztály. Tankönyv. Ker. hitan. Irtá: Kovács L. és Gergely K. után Barla Jenő. Heti óra 1. Tanulók száma 5.

II. osztály. Tankönyv. Ó és újszövetségi kijelentés története. Irtá: Farkas Kálmán. Heti óra 1. Tanulók száma 3.

I. osztály. Tankönyvet mint a II-ben. Heti óra 1. Tanulók száma 11. Az I-VIII. osztályban a tanulók száma: 52. Heti óra 8.

Tiszteletdíj az államtól.

Tudomásul vétetett.

46. sz. *Jelentés* a nagykarolyi egyházmegyéből a legációról. Esperes beterjeszti a legációkról szerkesztett kimutatást, mely szerint a 35. egyház közül külön járat legatust 14 egyház, kettő-kettő együtt 4 egyház, újból szervezte a legációt, 4 egyház (Hodász, Kaplony, Ópályi, Szamosszeg) nem járat a szegénysége és kicsinysége miatt 10 egyház, de ezek közül a háboru után remélhetőleg felújítja a 3 (Ismajtény, Mérk, Olcsvaapáti) jelentést nem küldött a domahidai, királydaróczi és a nagydobosi egyház.

Tudomásul szolgál s a jelentést nem küldött egyházak lelkészei igazolásra hivandók fel esperes által.

47. sz. *Jelentés* a nagykarolyi egyházmegyéből. Esperes jelenti, hogy a 491—1916. sz. kerületi határozat értelmében a tanítók fizetéséről való kimutatást összesítve az egyes egyházakból beérkezett adatok kapcsában 1917. február 16-ikán az elkészve érkezett érkörtvélyesi és irinyi adatokat pedig március 12-én elküldte (a statisztikai albizottság elnökéhez) Gencs jelentését nem küldte be.

Tudomásul szolgál s miután a gencsi lelkész hadi szolgálatban távol van, helyettes, illetve felügyelő-lelkészt pedig az utak rosszasága miatt el nem járhatott, a mulasztást igazoltnak tekinti.

48. sz. *Jelentés* a nagykarolyi egyházmegyéből a háboru hatásáról az iskolákba az 1914—15., 1915—16. és 1916—17. iskolai években.

Esperes beterjeszti a kimutatást a háboru hatásáról az iskolákra 3 évről, jelezve, hogy sürgelés dacára sem küldte be az adatokat Nagydobos.

Közzgyűlés a kimutatást tudomásul veszi s örömmel állapítja meg, hogy a háboru miatt, miután ez iskolai épületek — Kaplony kivételével — sehol lefoglalva nem voltak s dacára, hogy évenként 18 tanító volt hadban távol, tulajdonképen teljesen egy iskola sem szünetelt. Egy évben Géresen szünetelt a felsőbb IV—VI. osztály, ez is azért, mert a tanítónő betegsége miatt nem volt képes a hadbavonult tanító iskoláját is vezetni. Örömmel látja, hogy a háboru harmadik évében az iskolák működése némileg javult, amennyiben az ismételőiskolák két helyen szervezve lettek s a tanítás rendben folyt a mindennapiban. Elismerését fejezi ki azon lelkészeknek és segédlelkészeknek, akik helyettes tanító hiányában vállalkoztak a népnevelés ügyének

előbbitelére, nemkülönben azon itthonlevő tanerőknek, kik harcban távollevő kollegáik helyett kettős szorgalommal tanítottak, de egyuttal elvárja az egyháztól, hogy miután a helyettes tanító díjazását az állam nagyobb részben vállalta, a jövő iskolai évben a helyettes tanítókat nagyobb mérvben fogják alkalmazni. Az adatokat be nem küldő Nagydobos elleni eljárásra az esperest felszólítja.

49. sz. Tárgyaltatott a nem ref. népiskolába járó ref. növendékekről beterjesztett jelentés.

Községgyűlés a jelentést tudomásul veszi s a jelentést beszolgáltatni köteles lelkészekkel jövőben pontosabb eljárásra figyelmeztetvén, a vitkai egyház előjáróságát felhívja, hogy hasson oda, hogy a ref. tanítókötelesek saját iskolánkba iratkozzanak be és ne a katolikusba.

50. sz. Olvastatott egyházkerületi közgyűlés 345—916. sz. határozata.

Az egyes egyházak felhívhatnak, hogy nevezett határozathoz alkalmazkodjanak s egyszersmindenkori segélyért csak olyan nagyobb károsodás esetén folyamodjanak, ha a szenvedett kár helyrehozatalára önjövedelmükből képtelenek.

51. sz. A Nagypénteki Református Társaság kéri, hogy a nagypénteki perselypénzt az egyes egyházak hozzájuttatnák el. Egyházkerületi közgyűlés a perselypénz felett rendelkező egyes presbyteriumok jóindulatába ajánlja nevezett társaság kérelmét.

Egyházmegyei közgyűlés felhívja az egyes egyházakat, hogy presbyteri végzéssel vállalják el eme nemes cél elősegítését s ajánlják fel a nagypénteki perselypénzt nevezett társaságnak.

52. sz. A szamoszegi egyház 1917 ápril 10-ikén hozott határozatát több presbyter megfélebbezte, mint az egyházra nézve sérelmest.

Mivel a jelzett határozatban szóbanlevő ingatlan eladására vonatkozó szerződés nincs az iratokhoz csatolva és az ingatlan eladás nem tárgyalatott az egyházközségi közgyűlésben, az iratok pótlás végett az egyházközségben visszatételik.

53. sz. A kaplonyi ref. egyház községi presbiteriuma a 1916. évi decz. 24-én tartott gyűlésében 26. sz. alatt elhatározta, hogy „Kaplony református egyház földvásárlási alapja“ cím alatt alapot létesít oly módon, hogy takarékpénztárba helyez már most 100 koronát s azt évente 25 koronával növeli mindaddig, míg a kamatokkal együtt 5000 koronára emelkedik. Ekkor 80%-a az egyház községi szükségleteire jövedelmező földbirtok vásárlására, 20%-a pedig hasonló módon növelendő ismét 5000 koronáig, amidőn újból az előbbi módszerint használtatik fel. Az ide vonatkozó alapító levelet megerősítés végett beterjeszti.

Községgyűlés a „kaplonyi ref. egyházközségi földvásárlási alapja“ alapító levelét jóváhagyja s felsőbb megerősítés végett a főt. egyházkerületi közgyűlésre felterjeszti.

54. sz. Kaplony megerősítés végett beterjeszti „a kaplonyi református egyház szegény alapja“ cím alatt létesített alapítvány alapító levelét, mely szerint az egyházközségi szegényei és árváiról való gondoskodás céljából takarékpénztárba helyezett 128 koronát oly feltétellel, hogy az évente legalább 10 koronával azonkívül az évi pénztári maradvány 25%-ával, továbbá a január havi perselypénzekkel s a tankötelesek után befolyó iskolamulasztási bírságokkal s egyéb adományokkal növeli, míg a tőke 10.000 koronára emelkedik, amidőn a kamat jövedelem 80%-a szegények és árvák segélyezésére, 20%-a pedig a tőke növelésére lesz fordítandó.

Községgyűlés a „kaplonyi református egyház szegény alapja“ alapító levelét megerősíti.

síti s felsőbb megerősítés céljából a főtiszt. egyházkerületre felterjeszti.

55. sz. Tárgyaltatott a mátészalkai ref. egyházközség és presbiteriuma által a b. e. Nagy Lajos presbíter hagyományából származott szőlő eladása folytán létesített „Nagy Lajos egyházfenntartási alapítványá”-nak alapító levele, melyszerint a szőlő eladásából befolyt 4012 kor. vételár kamatának 50%-a évenként az egyház közszükségleteire fordítatik, míg 50% évről-évre a tőke növelésére visszatartatik.

Egyházmegyei közgyűlés a mátészalkai ref. egyházközség által beterjesztett „Nagy Lajos Egyház fenntartási alapítványa” alapító levelét jóváhagyja s végleges megerősítés céljából az egyházkerületi közgyűlésre felterjeszti.

56. sz. Szabó Menyhért nyugalmazott lelkész gyámintézeti hátralékos tartozásának befizetésére újabb halasztást kér.

Közgyűlés e tárgyban már határozván, a kérelmet figyelembe nem vehette.

57. sz. Nagykároly város polgármestere, esperes kérelmére 2605—1917 sz. a. a városháza nagytermét jelen közgyűlésünk megtartására átengedvén,

közgyűlés halás köszönetét nyilvánítja s megbizza egyházi főjegyzőjét, hogy erről nagyságos Debreczeni István kir. tanácsos polgármester urat értesítse.

29. 28. 20. számok hitelesítették 1917 ápril 24-én a többi számok szept. 6 án Nagykárolyban.

Berey József

esperes.

sz. Gáspár Pál

Kincses István

em. lelkész főjegyző.

Birósági ügyek.

58. sz. A nagykarolyi ref. egyházmegye bírósága mint fegyelmi bíróság a Kovács János nagydobosi orgonista-kántortanító ellen hivatalból folyamatba tett fegyelmi ügyben 1917 ápr. 18-ikán Nagykarolyban tartott ülésében a következőn

ítelt:

Kovács János nagydobosi orgonista-kántortanítót az Egyházi törvény V. t.-c. 3. §-ában foglalt fegyelmi vétségben vétkesnek nyilvánítja a bíróság s ezért az ugyanazon t.-c. b) pontjának alapján feldésre íteli.

59. sz. A nagykarolyi ref. egyházmegye bírósága, mint közigazgatási bíróság, özvegy Vityi Bertalanné berei egyházlagnak a reá kirótt egyházi adó ellen beadott felebbezési ügyében 1917 ápr. 18-án Nagykarolyban tartott ülésében a következőn

ítelt:

Özvegy Vityi Bertalanné felebbezésének a bíróság helyt nem ad és őt a reá kivetett egyházi adónak 8 nap alatti megfizetésére kötelezi.

60. sz. A nagykarolyi ref. egyházmegye bírósága, mint fegyelmi bíróság, Csiky Lajos, Szemere Miklós és Berey József esperes, panaszukra Szabó Lajos dobrait s-lelkész ellen folyamatba tett fegyelmi ügyben 1917 ápr. 18-án Nagykarolyban tartott ülésében a következőleg

ítelt:

A bíróság Szabó Lajos dobrait s.-lelkész panaszlottát az Egyházi törvény V. t.-c. 34. §-ának 3. és 4. pontjába ütköző fegyelmi vétségben vétkesnek mondja ki és őt a

hivatkozott t.-c. 35. §-ának b) pontja alapján feddésre ítéli.

61. sz. A nagykarolyi ref. egyházmegye bírósága, mint közigazgatási bíróság, Mátészalkán 1917. szept. 19-én tartott ülésében Bakó István hadbavonult nagykarolyi orgonista-kántortanítónak a nagykarolyi ref. egyházközség ellen fizetés kiszolgáltatása iránti ügyében egyhangúlag a következőleg

ítelt:

Panaszlott nagykarolyi egyházközség Bakó István hadbavonult tanító részére az 1915. év okt. 3-tól kezdődőleg 3¹/₂ öl kemény tűzifának természetben, vagy a panaszossal történő megegyezés szerinti folyóárban kiszolgáltatására, továbbá a panaszossal létrejött megállapodás szerint évi 312 koronának havonkénti folytatólagos kifizetésére elköteleztetik. Végül köteles a panaszlott egyházközség iskolaszéke által a megválasztott kántortanító részére az 1915. okt. 3-tól járó fizetésekiegészítési államsegélyt, továbbá az esedékes háborús segélyt, valamint az 500 korona ruhabeszerzési segélyt illetékes helyen kieszköztetni, illetve annak folyósítása iránt a kellő lépéseket felelősség terhe mellett haladéktalanul megtenni.

62. sz. A nagykarolyi ref. egyházmegye bírósága, mint fegyelmi bíróság Mátészalkán, 1917. szept. 19-én tartott ülésében Kovács János nagydobosi tanítónak önmaga elleni kért fegyelmi ügyében vádelejtés folytán a tárgyalást beszüntette.

63. sz. A nagykarolyi ref. egyházmegye bírósága, mint fegyelmi bíróság, Mátészalkán, 1917. szept. 19-én tartott ülésében a Karikás Julianna mérki tanítónő és a mérki presbiterium panaszosoknak Ignéczy Sándor lelkész

es Karikás Julianna panaszoltak ellen folyamatba tett fegyelmi ügyében a következőleg

ítelt:

Karikás Julianna mérki ref. tanítónő az Egyházi törvény V. t.-c. 34. §-ának A. 2., 3. és 4. pontjába ütköző fegyelmi vétségben vétkesnek kimondatik s ezért az idézett t.-c. idézett §-ának b) pontja alapján feddésre ítélte.

Az V. t.-c. 14. §-ának A. 1. pontjába ütköző fegyelmi vétség elkövetésének terhe alól felmentetik.

Ignéczy Sándor mérki ref. lelkész az V. t.-c. 34. §-ának A. 3. és az I. t.-c. D. d) pontjába ütköző fegyelmi vétségben mondatik ki vétkesnek és az V. t.-c. 35. §-ának a) pontja alapján rosszalásra ítélte.

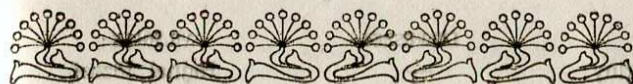
64. sz. A nagykarolyi ref. egyházmegye bírósága, mint közigazgatási bíróság Mátészalkán 1917. szept. 19-én tartott ülésében Veres Vilmos szamoszegi kántortanító panaszosnak a szamoszegi ref. egyházközség panaszlott ellen beadott felebezési ügyében következőleg

ítelt:

Veres Vilmos panaszosnak azt a kérést, hogy a szamoszegi ref. egyházközség 1910. szept. 1-től kezdve 1915. szept. 1-ig évenként 222 korona megfizetésére köteleztessék, elutasítja; ellenben ugyanazon egyházközség 1914. szept. 17-én hozott 4. sz. határozatát megváltoztatja és az egyházközséget arra kötelezi, hogy ezen ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, különbeni végrehajtás terhével a panaszos évenkénti terményjárandóságainak értékét szabályszerűen állapítsa meg.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a nagykárolyi ref. egyházmegyének 1917. évi szeptember 19-én,
Mátészalkán tartott közgyűlésében.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a nagykarolyi ref. egyházmegyének 1917. szept. 19-én Mátészalkán tartott közgyűlésében.

Jelenvoltak: Berey József esperes, Domahidy Elemér egyházmegyei gondnok, elnökök, — Kincses István, Havas Gyula, Király István, Tukacs Lajos lelkészi, — Bánay Endre, Péchy László, gróf Tisza Lajos világi tanácsbírák. — Kincses István lelkészi, Néma Gusztáv világi főjegyzők s Fóris Lajos lelkészi aljegyző. — Dr. Nagy Sándor egyházmegyei ügyész.

EGYHÁZAK KÉPVISELŐI:

LELKÉSZEK:		VILÁGIAK:
Bere:	Tukacs László	—
Börvely:	Havas Gyula	—
Csomaköz:	Tárczy Géza	—
Dengeleg:	—	—
Dobra:	—	—
Domahida:	—	—
Érendréd:	—	—
Érkötvéyes:	—	—
Fábiánháza:	Asztalos Kálmán	—
Gebe:	Szigethy Gyula	Papp József
Gencs:	Pap József	—
Géres:	—	—
Hodász:	Ujlaky Béla	—
Ilk:	—	—

LELKÉSZEK:

VILÁGIÁK:

Iriny:	—	Hajnal József.
Kaplony:	—	—
Kántorjánosi:	Gönczy József	Ibrányi János
Királydaróc:	M. Szabó Miklós	—
Kismajtény:	—	—
Mátészalka:	Kincses István	—
Mérk:	Ignéczy Sándor	—
Nagydobos:	—	—
Nagyecsed:	Berey József	—
Nagykaroly:	Kürthy Károly	Néma Gusztáv
Nyírmeggyes:	Tukacs Lajos	—
Olcsva:	Nagy Imre	—
Olcsvaapáti:	Fóris Lajos	—
Ópályi:	Király István	—
Parasnya:	—	—
Papos:	Tariska Béla	—
Szamoszeg:	Batta Miklós	Tóth Gábor
Szaniszló:	—	—
Szentmiklós:	—	—
Jármi:	Szobonya József	—
Vitka:	Boros Mihály	—

Tanítóképviselek: Nagy Sándor, Tóth Béla, Juhász Elek.

Közgyűlés előtt a reformáció négyszázados emlék-ünnepére a mátészalkai ref. templomban a helybeli gyülekezet részvételével istentisztelet tartatott, melyen a gyülekezeti ének után Berey József esperes a következő imát mondta

I M A

a reformáció 400-ados emlék-ünnepén tartott isteni tisztelet alkalmával Mátészalkán.
1917. szept. 19.

Mindenható, Örök Isten! Ki nem számlálsz létedben esztendőket, tekints alá porgyermekidre, kiknek életét a mulandóság lehellete oly hirtelen eloszlatja s hallgasd

meg a Hozzád szálló imát, mely gyarló ajkaikról emelkedik Trónod zsámolyához!

Örökkévalóságod átláthatatlan, megmérhetetlen, fel nem fogható isteni volta előtt alázattal borul le lelkünk, csekélységünk, semmiségünk tudatában és fájdalmasan vergődünk a föld rögei között tehetetlenül, ha a Te kibeszélhetetlen jóságod, végtelen irgalmad fel nem emelne, meg nem bátorítana s a porból egeid felé nem vonzana atyai szeretettel, gyámolító karral

És a félelem remegésétől megszabadult lelkünk bizalommal fordítja Feléd hittel teljes tekintetét, mert a szédlítő, végtelen örökkévalóság mellett ott látja a reája sugárzó örök szeretet biztató fényözönét.

A nagy mindenség fénylő napjai, ragyogó csillagai elhomályosulhatnak, kialudhatnak, de a Te szereteted örök, mint isteni lételed.

Virágokat teremtő és bölcsen gondozó örök szereteted előtt hálátelt szívvel állunk meg mindenkor, de most magasabban lobognak fel hálááldozatunk lángjai, midőn négyszáz esztendő határkövénel megálva, visszatekintünk annak lefolyt, küzdelmes éveire.

Örök szeretetnek hatalmas Istene, legyen áldott nagy neved, hogy 400 esztendővel ezelőtt megkönyörültél földi gyermekeiden és az eláradott sötétségre felragyogtattad az égi világosságot.

Te láttad, mint aludott ki lassankint az evangéliom hajdan erős tüze, mint hidegült ki melegítő lángja, mint tért le, a sötét utakon tévelyegve, az üdvösségre hivatott emberiség a kárhozat ösvényére . . . és atyai örök szereteted felgyújtja ismét az üdvözítő lángot, a szent tüzet e földön, állítván a reformátorokat az üdvözítő nyomdokaiba, kik ujjá alakítsák az eltorzult e világot.

Áldott legyen örök szereteted mindörökké!

Te láttad a sötétség odujában láncra verve, béklyóban heverve a szent írásk göngyöleteit, melynek igazságaitól félt, rettegett az önző tudatlanság és leoldottad a láncot, felszabadítottad szent Fiad tudományát, az evangyéliták, apostolok iratait béklyóikból, hogy cioszlassák az elmék sötét tudatlanságát.

Áldott legyen örök szereteted mindörökké! Te láttad

kinosan vergődni bűneinek vastag sarában a vétkez emberiséget, mely nem látott kivezető utat, gyámolító kezef tehetetlen vergődése közben, csak erejének gyengülését, folyton alább süllyedését érezte . . . Te láttad és könnyőrültél rajta . . . áldott legyen örök szereteted mindörökké !

Te láttad a sötétség élet-halál harcát a világossággal, a földi vak önzés küzdelmét a menny önzetlen apostolaival és Te adtál erőt a gyengéknek, hogy győzhetetlenek legyenek, Te védelmeztél az igazság szent ügyét, hogy a máglyák tüzeiben el ne hamvadjanak.

Áldott legyen örök szereteted mindörökké ! Te láttad a gályarabok kínzásait, Te hallottad siralmas énekeiket, üldözve, bujdosva itthon szolgálodat, korbács ütések alatt szenvedni, vérezni távol idegenben.

Te láttad a gonoszság golgotáit emelkedni véres keresztekkel, ártatlan kiszenvedőkkel és felhozzád a feltámadás dicső reggelét . . .

Áldott legyen örök szereteted mindörökké ! Jóságos Atyánk, ki újból átformáltad a világot és négy század küzdelmei között megoltalmaztad lelki fényét, ne vedd le róla gondviselésedet ezutánra sem.

Örök szereteted ne engedje többé a lelki sötétség fekete birodalmát feltámadni s elhomályosítani az égi tudomány fényét, ne engedje rabság béklyójába igazni a tudományt és igazságot, sőt támasszon mindenkor méltó utódokat a reformátorok nyomdokaiba, kik önzellen bátorsággal, halálmegvetéssel, golgotára, vértanúságra, gályarabságra kész lelkülettel szolgálják az Ur Jézus Krisztust s hirdessék tudományát, az igaz evangéliumot az egész világnak.

Örök szereteted! hassa át anyaszentegyházad vezéreit, állóit, minden egyes munkásait, kik a nagyépület falaihoz az egyes kődarabokat hordják, zajtalanul építve, lankadatlanul fáradva, hogy a 400 éves falak évezredeken át szilárdul álljanak s bátorságot, védelmet, boldogságot nyújtsanak a hiveknek itt e földön, üdvösséget egykor cgeidben, örök szeretetedből, az Ur Jézus érdemiért. Amen.

* * *

Imádságos gyülekezeti körének után Kincses István

em. lelkészi főjegyző mondott Ef. 3 : 20., 21. alapján a ref. áldására tárgyaló alkalmi egyházi beszédet, melyet ismét gyülekezet éneke követett.

1. sz. Domahidy Elemér világi elnök a megjelent tagokat szívélyesen üdvözlőlvén, a közgyűlést megnyitja.

2. sz. Esperes bejelenti, hogy Veres Imre, Ludmán Lajos, Rácz Elek lelkészek s Domahidy István, Kacsó Károly, Gáspár Pál világi tagok akadályoztatás folytán távol maradásukat bejelentették. Azután az egyházközségek világi képviselői megbízó terveiket beterjesztették.

Egyházmegyei közgyűlés a fent megnevezett tagokkal megalakult s a távolmaradásokat tudomásul veszi, a bejelentés nélkül elmaradt lelkészekkel szemben a szabályrendelet szigorú alkalmazását elrendeli.

3. sz. Jegyzőkönyv hitelesítésére esperes elnöklété alatt a jegyzők közbejöttével Király István, Takács Lajos, Bányay Endre és Péchy László megbizattak.

4. sz. Olvasatott a következő esperesi jelentés :

Nagytiszteletű és Méltóságos Egyházmegyei Közgyűlés !

Rendes esperesi jelentésemet egyházmegyénk állapótáról nyomtatásban már régebben szétküldvén, most tisztelettel kérem annak felolvasását mellőzni s általánosságban tudomásul venni.

A száraz adatok tömkelegében is fel-feltűnik egyes örvendetes esemény s elszomorítólag hat itt-ott a háború okozta gyászos jelenség.

Örvendetes annak konstatalása, hogy anyagilag az egyes egyházak legtöbbje nem érzi az idők viharát, de fájdalmas a tudat, hogy szellemileg a legtöbb helyen a világháború rombolólag hatott, főleg a nevelés fontos terén.

De még örömmünket is némi keserű érzéssel kell ki nyilatkoztatnunk, mert míg az egyházak anyagi ügyei elég

rendezetteknek mutatkoznak, nem mondhatjuk ezt magunkról a lelkész karról és az egyházaink veteményes kertjének, iskoláinknak vezetőiről, tanító testvéreinkről. És ami növeli keserűségünket, az, hogy a vagyonban növekedett egyházak sem sietnek segélyekkel enyhíteni lelki-vezéreik anyagi nyomorát, az állam is ugyyszólván csak koldusfillért nyújt.

Hivatalosan Hodászárról vettem jelentést, hogy ott az egyháztanács 24%-os háborús segélyt szavazott meg lelkésznek (400 kor. értékben.) Azt hiszem, kevés helyen történt hasonló.

Visszatérve a háborúhozta szellemi károokra, maga az a körülmény, hogy 18 tanítónk hadba vonult s néhol osztályösszevonással történt a tanítás, (igazolja a veszteséget, de legfőképpen érezhető a kár az ismétlőiskolák növendékeinél!) másfelől a nagyobb, fejlettebb tanulónak, mezőgazdasági munka végzésére hónapokig terjedő szabadsága igazolja a szellemi veszteséget, de főképpen érezhető a kár az ismétlőiskolák növendékeinél, akik igen sok helyen egyáltalában nem jártak iskolába és így vallás-tanításban sem részesülhettek.

Igy aztán gyermekeink legnagyobb része a 12-ik életév után kidobattatott az élet forgatagába, hol az apai erős vezető kezek sem lehettek mellettök s erkölcsileg óriás mértékben súlyedtek, hogy ne mondjam, elzüllöttek. Sajnos tapasztalat, mely gyors intézkedésre kényszerít. Némi megoldás volna az is, ha a konfirmációi oktatást mindenütt az ismétlőiskola első évfolyamán végeznők, így legalább egy évig biztosítva volna vallásos neveltethetősök, de később sem hagyhatjuk őket magukra s ha nem oktatjuk őket az ismétlőiskolában, össze kell őket gyűjtenünk, együtt tartanunk más címen, pl. ifjúsági egyesület, vagy más firma alatt és a szükséges vallásos nevelést megadnunk minden áron.

Az ily kísérletek még ott is abban maradtak, ahol megkezdődtek a háború miatt, holott épen a háborúnak kellett volna azokat létrehozni. 35 egyház közül kettőben van ifjúsági egyesület 104 taggal, holott több, mint 1700 ismétlő tankötelestünk van.

Meg kell mentenünk az erkölcsi súlyedéstől fejlődő

gyermekeinket, ne engedjük szemünk láttára a züllés útjára térni!

Össze kell hozni gyermekeinket, ha az ismétlőiskola nem teheti, legalább vasárnaponként ifjúsági egyesületbe.

De az ismétlőiskoláról és abban a vallásos tanításról lemondanunk nem lehet, nem szabad, főleg ott, ahol ezt a község vagy állam tartja fenn.

A vallásoktatásra a heti egy órát könnyen megkaphatjuk, az óra díjazását nehezebben. Eddig egy állami iskolánál díjazza az egyház az ismétlőiskolások vallásos oktatását évi 60 K-val.

Nem akarom még gondolatban sem azt a véleményt nyilvánítani, mintha a díjazás hiánya volna oka annak, hogy nincs ismétlőiskoláinkban legtöbb helyen vallástanítás, mindaz által igazságosnak vélem, hogyha az elemi iskolákban díjaztatik a hitoktatás, díjaztassék az ismétlőiskolákban is.

Ezért kérem a Nagytiszteletű Múltóságos Közgyűlést, hogy már most tegyen jól megindokolt felterjesztést a Főtiszteletű és Múltóságos egyházkerületre az iránt, hogy télessék kötelezővé teljes szigorral az ismétlőiskolások vallásos oktatása s a felekezeti és községi ismétlőiskolák vallástanításáért a megfelelő díjazás kiszolgáltatására az egyes egyházakat kötelezze s egyúttal tegyen felterjesztést a vallás- és közoktatástügyi Miniszteriumhoz, hogy az állami iskolákban az ismétlőiskolások vallásos oktatásáért legalább ugyanolyan díjazást állapítson meg és utaljon ki, mint a mindennapi iskolában.

Természetes, hogy a vallásoktatást a lelkésznek, vagy segédlelkésznek kell teljesíteni.

Ezek előre bocsátása után újabb jelentésem következ:

Elnökileg elintéztem az alábbiakat:

Rövidebb eltávozásukat bejelentvén Tukacs László rendes, Kürthy Károly és Boross Mihály helyettes lelkészek, azokat tudomásul vettem.

Ujlaky Béla hodászi lelkész társunk hosszas hólyagos himlőbe esvén, betegsége időtartamára a szomszéd lelkész társak helyettesítették.

Mátészalka 2000 koronás V-ik hadikölcsőne lombárdirozásához megerősítést adtam.

A Nagykárolyi Önszegélyző-Népbank gyűlésére megbízást állítottam ki Rácz Elek gyámintézeti pénztárnokunk részére.

A krasznaszentmiklósi egyház bérszerződését a tanteremre s mellékepiletekre évi 450 korona haszonbérrel az állammal 1917 szept. 1-től 1927 aug. 31-ig megerősítettem.

Tisztelettel kérem helyeslő tudomásul venni.

Főtiszteletű Püspök ur távirati megkeresésére körlevélben intézkedtem, hogy ápril 27-én, felséges királynénk névnapja alkalmából rendes istentiszteletünk tartásakor imádságunkba befoglaljuk a királynénként való könyörgést is és iskolánk aznap szüneteljenek.

Junius 11-én Szalmáron elnököltem a vallástani pótvizsgálaton, ahol egyházmegyénkből Tóth Kálmán mátészalkai tanító sikerrel levezgázván, most már a hivatalos eskü letételének akadálya nincs.

Tudomásul vettem kerületi pénztárnokunk azon értesítését, hogy háborus drágasági segélyben egyházmegyénkből 14 lelkész részesült. (Szabó Lajos, Verecs Imre, Csutoros Albert 600, Tukacs László, Szigethy Gyula, Ujlaky Béla, Veres Gusztáv, Rácz Elek, Asztalos György, Tukacs Lajos 400, Nagy Károly, Ignéczy Sándor, Gócz Lajos, Fóris Lajos 200—200 koronában).

Felsőbb rendeletre történt felhívásra táborig lelkészi szolgálatra önként jelentkeztek: M. Szabó Miklós, Ignéczy Sándor, Tarczy Géza, akik közül eddig behívót egyik sem kapott.

Hadi célokra lefoglaltatott a csomaközi Dégenfeldtanyai iskola május 19-én, minél fogva a vizsga sürgősen megtartatott; Berében pedig az egyházi magtár.

Felsőbb rendeletre, a Vörös-Kereszt részére a következő adományok küldettek hivatalomhoz, Nagyecsed 31, Olesvaapáti 15.43, Hodász 6, Szamoszeg 62.42, Géres 4, Börvely 12, Királydáróc 20.70, Dobra 60.07, Nyírmeggyes 3.17, Nagykároly 5.35, Érdengeleg 4, Csomaköz 1.28, Iriny 71, Érkörtvélyes 34.40, Domahida 7, Vitka 21.77, Opályi 4, Érendréd 115.50, Mérék 10, Fabianháza

20, Szaniczló 9.60, Kántorjánosi 15, Kismajtény 5, Jármí 2.71, Mátészalka 18, Ilk 14, Bere 5, Papos 5.65, Gebe 20, összesen 610.05 korona.

A lengyelországi reformátusok részére: Nagyecsed 10, Érendréd 12, Börvely 5, Csomaköz 1, Hodász 5, Ilk 8 korona. Összesen 41 korona. Beküldettek a püspöki hivatalba.

Dr. Nagy Sándor, egyházmegyei ügyészünk, a mult gyűlésünk befejezésekor 100 koronát adott kezeimhez az egyházmegyei lelkészi özvegy-árva gyámintézet részére, melyet Rácz Elek pénztárnokhoz küldtem el.

Fejezze ki közgyűlésünk is hálás köszönetét.

Felsőbb meghagyásra bekértem a jelentéseket a hadicélokra átadott karangokról. 34 egyházból 43 harang vitést el, hogy az eddigi imádságra hívó szöveget helyett dörgedelmes „velo“-t dörögjön a hazánkra törő ellenségnek.

Megörökítésül tisztelettel kérem az erről szóló kimutatást jegyzőkönyvünkbe felvenni.

Változások a következők:

Gócz Lajos nyírparasznyai lelkészársunk magyar-gorostói lelkészül elválasztatván, szept. 9-én nyírparasznyai lelkészi állásáról lemondott. Az új lelkész választása folyamatban van.

Papp József gencsi lelkésztestvérünk huzamosan teljesített táborig lelkészi szolgálata után felmentést nyert s aug. 26. óta folytatja lelkészi működését. Örömmel jelentem, hogy táborig lelkész-ége alatt az ellenség előtt tanúsított vitéz önfeláldozó magatartása elismerésül Ó cs. és kir. apostoli Felsége a lelkészi érdemkereszt II-ik osztályát a fehér vörös szalagon a kardokkal ajándékozta számára. Viselhesse sokáig, boldogan, az egyházmegyénkre is dicsőség-t hozott kiünteté-t!

A segéd elkeszek között következő változások történtek:

Mátészalkára Hadady István helyére kirendeltetett junius 7-től kezdődő hatállyal Fehér Bertalan (3886—1917. püspöki szám), aki óvári lelkészül elválasztatván utódjául kirendeltetett (5217 p. sz. a.) augusztus 1-től Nagy Jenő.

Ilkrek július 1-től (4550 p. szám) Szenczy István. Kérem bekebeleztetésüket.

Tanítói karban változások:

Hadiszolgálat alul felmentést nyert Császy Mihály kántorjánosi-i tanító s hazaérkezett május 31-ikén.

Hadiszolgálatra behivottak: Vida Szűcs Sándor jármí-i, (június 30) Jeszenszky György kántorjánosi, (júl. 20) Bordás Imre nagyec-edi, (júl. 4.) Erdős Endre olcsava-apáti, (júl. 30.) tanítók, kikkel együtt hadiszolgálatban van 17 tanítónk. Fájdalommal tudatom, hogy a 18-ik, hadiszolgálatban volt tanítónk Hagymássy Zoltán (Nyírmegyesről) tényleg hősi halált halt 1916. július 3-án.

Midőn a hazáért disszidációs véget ért tanítónk emléket kegyelettel öröklítjük meg, egyúttal kérem életrajzát jegyzőkönyvünkben közzétenni s a megírással Tukacs Lajos lelkészi tanácsbíró urat megbízni.

Kaplonyba, az állami iskolához kinevezett Rak István helyére június 24-ikén megválasztott Óváry Erzsébet tiszaberczeli tanítónő.

Nyírmegyesre, a hősi halált halt Hagymássy Zoltán helyére aug. 5-én megválasztott Papp Lászlóné híripi tanítónő.

Tisztelettel kérem Óváry Erzsébetet véglegesen megerősíteni s hivatalos eskütételre felhívni, ellenben Papp Lászlóné végleges megerősítését csak akkor véleményezhetem, ha okmányait be fogja terjeszteni és azok rendben lesznek. — Börvelybe helyettes tanítókul Molnár Vilmos aug. 5-ikén, Kovács Margit aug. 12-ikén megválasztván s esperesileg megerősítetvén, kérem tudomásul venni.

Hasonlóképen kérem tudomásul venni azt is, hogy a mátészalkai ref. egyháztanács a hadban levő Borbágy Andor iskolája vezetésével Nagy Jenő segédlelkészt bízta meg.

Az örvendetes események közé sorakozik az is, hogy egyházmegyei lelkészi főjegyzőnk nagytisztelettel Kincses István ur, szerény csendben ünnepelte meg mátészalkai lelkészségének negyedszázados évfordulóját s alkalommal 500 koronás alapítványt tett a mátészalkai hadiárva gyermekek javára.

Erős a hitem, hogy osztatlan szeretettel és tisztelettel csatlakozik egyházmegyénk minden tagja a jókívánsághoz, hogy a Gondviselés tartsa Őt meg soká családjá, egyháza és egyházmegyéje boldogítására, mely utóbbi kebelében, mint lelkészi főjegyző, ez évben töltötte be érdemudus működésének 10-ik évét.

Végül megemlítve, hogy mai gyűlésünket megelőzőleg a reformáció 400-ados emlékére ünnepélyes isteni tiszteletet tartottunk s lelkészársaimat e helyen is kérve az elrendelt ünnepségek pontos betartására egyházaikban.

Kiváló tisztelettel vagyok

Nagyec-edi, 1917. szeptember 18.

alázatos szolgálja

Berey József,

esperes.

A felolvasott esperesi jelentést a közgyűlés tudomásul veszi s az esperes időközi intézkedéseit magáévá teszi, jóváhagyja, egyszersmind a jelentéssel kapcsolatosan a következő határozatokat hozza:

5. sz. A krasznaszentmiklósi iskolaépületnek állami iskola céljára 450 korona évi bérösszeg mellett történt bérbeadását megerősíti.

6. sz. Esperes javaslatára megkeresi közgyűlésünk a főtiszt. egyházkerületet aziránt, hogy az ismétlődő iskolások vallásos oktatását szigorúan elrendelni s a megfelelő hitoktatási díjak kiszolgáltatására az egyházakat kötelezni, valamint az állami iskolákban az ismétlődő iskolások vallásoktatásáért legalább a mindennapi iskoláinak megfelelő díjazás kiutalása végett a vallás- és közoktatásügyi minister urhoz felterjesztést intézni méltóztassék.

7. sz. Nagy Sándor egyházmegyei ügyésznek a lelkészi özvegy-árva gyámintézet részére juttatott 100 korona kegyes adományáért hálás köszönetét nyilváníttja.

8. sz. Nagy Jenő mátészalkai és Szenczi István ilki segédlelkészeket bekebelezi s Óváry Erzsébet kaplonyi tanítónőt ez állásában megerősíti s a hivatali eskü letételére felhívja, míg Pap Lászlóné nyírmeggyesi tmitónő megerősítését okmányainak betérjlesztéséig függőben hagyja.

9. sz. Egyházkerületi képviselőkké az 1918. évre megválasztottak: és pedig rendes tagokul Kincses István és Domahidy István, póttagokul Havas Gyula és Kacsó Károly.

10. sz. Baróthy József világi aljegyző ezen tiszteről lemondott.

Községi üléseink a lemondást sajnálattal veszi tudomásul s Baróthy Józsefnek eddigi buzgó szolgálatiáért köszönetét nyilváníttván, a lemondás folytán megürült világi aljegyzőségre a szavazást e-per-s útján elrendeli.

11. sz. Olvasott a számvevőszék következő jelentése.

Számvevőszék jelentése az 1916-ik évi egyházzongondnoki számadások s az 1917-ik évi egyházi költség előirányzatokról.

Az elkészve érkezett járműi, érendrői, kismajtényi egyházzongondnoki számadásokat s a járműi és kismajtényi egyházi költségelőirányzatok végeredményei a következők:

1. Járműi. Számadási bevétel: 9811.40, kiadás 9793.62, maradvány 17.78 korona. Költségelőirányzati fedezet 8868.46, szükséglet 8854.42, maradvány 14.04 korona. Alapok: 1459.25 kor. Egyházi magtár rozs 39 köből, pénz 2174.45 kor. Teher: 5100 kor. Tiszta vagyon állapot: 81403.84 kor.

2. Érendréd. Számadási bevétel 9011.18, kiadás 8757.80, maradv. 253.38 korona.

3. Kismajtény. Számadási bevétel 5564.37, kiadás 5218.47, maradt 345.90 korona. Költségelőirányzati fedezet 5893.90, szükséglet 5709.36, maradt 184.54 korona. Alapok 2115 kor. Egyházi magtár buza 80 köből, pénz 259.92 kor. Teher: 8000 kor. Tiszta vagyon állapot 84278.82 korona.

Érendréről költségelőirányzat, Nagydobozról magtári számadás nem érkezett.

A krasznaszentmiklósi számadás és költség előirányzat beérkezett ugyan s részben megis let vizsgálva, a mennyiben azonban a helyesbítés végett visszatett számadás nem érkezett vissza számvevőszékhez, teljesen megvizsgálható nem volt.

Gebe 1917-ik évi költségelőirányzata közgyűlési megerősítést nem nyervén, új költségelőirányzat készítésére utasított, Emez újabb munkálat számvevőszékünkhöz szintén nem érkezett be.

Kiváló tiszteletünk nyilváníttásával vagyunk Mátészalka, 1917 szept. 19.

Havas Gyula,
e. m. számv. elnök.
Tukacs Lajos,
e. m. számv. tag.

A számvevőszék felolvasott jelentését valamint Szigethy Gyula lelkésznek a gebe, helyesbített költségvetés elmaradására vonatkozó felszólamlását a közgyűlés tudomásul veszi. A mulasztók igazolásra hivatván fel, jelentéseik a jövő közgyűlésen tárgyaltnak.

12. sz. A tanügyi bizottság jelentését a más felekezeti és állami iskolákba járó tankötelesekről

a közgyűlés tudomásul veszi és az egyházkerületi közgyűlésre felterjeszti.

13. sz. M. Szabó Miklós királydaróczi lelkész azon

indítványt terjeszti elő, hogy a lelkészek nyomasztó anyagi helyzetének javítása érdekében keressék meg egyházkerületi közgyűlés aziránt, hogy nyomatékosan emelje fel szavát a kormánynál a lelkészeket megillető drágasági és családi pótlék mielőbbi kiutalása érdekében.

Közgyűlésünk teljesen ismeri a lelkészi kar nagy részének súlyos anyagi helyzetét, méltányosnak tartja a mielőbbi segítséget, hogy az anyagi gondoktól könnyebbült lélekkel élvezhessék a rájuk bízottak lelkében a hitet és reményt a reánk szakadt súlyos megpróbáltatások között.

Egyházkerületi közgyűlést azon kérés-sel keresi meg közgyűlésünk, vegye alyai gondjaiba a segélyre szorultak ügyét s hathatósan hasson közbe a kormánynál, hogy a sok panasz mielőbb orvosoltassék.

14. sz. M. Szabó Miklós királydaróczi lelkész azt javasolja, hogy az egyházkerületi közgyűlés útján keressék meg az összeülendő zsínat az iránt, hogy az egyházi adócsökkentési segély megállapításakor pénzértékre változtatott behivatalnoki díjlevelek állittassanak vissza eredeti formájukba s az egyháztagok, illetve az egyház pénztára vagy a természetben való járandóságokat vagy annak napi értékét fizessék a behivatalnokoknak.

Közgyűlés az indítványt magáévá teszi azzal, hogy mint az adócsökkentési segély megállapításakor, úgy a visszaállításakor is, felülről kiküldött bizottság állítaná vissza a régi rendet.

15. sz. Egyházkerületi közgyűlés 25—1917. sz. a. határozatában javaslattételre hívja fel az egyházmegyéket, hogy az özvegyi és árvailletményeket mily összegre akarják felemelni és az emelés fedezetére a járulékok mily mérvű emelését vállalják önként a lelkészek.

Egyházmegyei közgyűlés az özvegyek évi illetményét 2400 koronában, az apátlan árvák illetményét 800 koronában, a

szüle nélküli árvák illetményét 1200 koronában óhajtja megállapítani.

A lelkészek pedig 5% járulékdíj, 1¹/₂% emelést vállalnak.

16. sz. Tárgyalatott a berei, csomaközi olesvaapáti, krasznaszentmiklósi, paposi és kaplonyi ref. egyházköz-ségnek a Ref. Segélyegylethez intézett segély kérvénye

Nevezett egyházköz-ségek kérvényi — közismert szegénységükre tekintettel pártolólág terjesztetnek fel a főtiszt. egyházkerületi közgyűlésre.

17. sz. Kaplony betereszti népiskolai tőkesegély iránti kérvényét, melyben iskolaépítésre 4000 kor. tőkesegélyt kér.

Az idegen felekezetek közé ékelt, szegénységgel küzdő kaplonyi egyházköz-ség kérelmét közgyűlésünk pártolólág terjeszti fel a főt. egyházkerületre.

18. sz. Kaplony 2000 kor. közalapi egyszersminden-kori segélyért folyamodik.

Közgyűlés a kaplonyi egyház kérelmét indokolva látván, ajánlattal terjeszti fel a főt. egyházkerületre.

19. sz. Olvastatott a Tariska Béla paposi lelkész kérelme, melyben segély kieszközlését kéri.

Indokainál fogva pártolólág beteresz-tetik fel az egyházkerületre.

20. sz. A berei ref. egyházköz-ség megerősítés végett betereszti azt a kétrendbeli adás-vevési szerződést, melyek szerint a tulajdonát képező s a berei 1. sz. tkvi betétben II. 4. sor- és 1531 hrsz. ingatlanak a csatolt vázrajzban 1531/1 hrszámmal jelölt, 1147 □-öl területű ¹/₃-ad részét eladja Bereczky Ágnes berei lakosnak 500 kor. vételárért, továbbá ugyanazon ingatlanak a vázrajzon 1531/2 hr.-számmal jelölt, 1 hold és 694 □-ölnyi másik kétharmad-

részét eladja Keszi Gyula és neje Bereczky Terézia bór-
velyi lakosoknak 1000 kor. vételárért.

Egyházmegyei közgyűlésünk a berei
ref. egyházközségnek fentebbi jogügyletét
— azon indokból, mert a termékellen s
kevés hasznot hozó sovány homokterület-
nek eladása az egyházra kedvezőnek lát-
szik — a becsatolt presbyteri és egyház-
községi közgyűlési határozatok s a helyszíni
szemléről felvett jelentés alapján jóváhagyja
s felsőbb megerősítés céljából a főt. egy-
házkerületre felterjeszti.

21. sz. A nagykarolyi egyházközség presbyteriuma a
hivatali képviselők választása alkalmából azon indítványt
teszi, hogy jövőre a lajstromos szavazás helyett a régi
szavazási mód állíttassék vissza.

Egyházmegyei közgyűlés az indítványt
magáévá teszi s kéri az egyházkerületi köz-
gyűlést, hogy az összeülendő zsinaton a
kerületi képviselők számát az egyházmegyék-
nek megfelelően kérje megállapítani, ami-
kor a zsinati képviselőket minden egyház-
megye saját kebelében választhatja meg.

22. sz. A jármi-i egyháztanács néh. özv. Szondy
Andrásné hagyatéki ügyében f. évi május 17-én hozott
határozatával, figyelemmel a presbiterium ápril 1-én tar-
tott gyűlésének 12. számú határozatára is, az iratokat
jóváhagyás végett terjesztette be.

A bemutatott Jármban 1897 február
4-én Szondy Andrásné Radványi Zsófia
által kiállított kötelező nyilatkozat sem vég-
rendeletnek, sem halálesetre szóló ajándé-
kozásnak nem tekinthető, miután az 1876
XVI. t. c.-ben előírt kellékek egyikének sem
felel meg és a köteles tanu záradékkal el-
látva nincsen. De nem tekinthető az elők-
közötti ajándékozásnak sem, mivel kifeje-
zetten halál esetére szóló intézkedést tar-
talmaz.

Ily körülmények között Szondy And-
rásné a kötelező nyilatkozatot a szintén
bemutatott mátészalkai járásbírósa 1917—
1916. sz. hagyaték adó végzés szerint al-
kotott végrendeletével, amely végrendelet
pláne a presbyteri jegyzőkönyv szerint köz-
jegyző által készült: jogosult volt megvál-
toztatni és mindenesetre ez utóbbi vég-
rendelete az érvényes. Ily körülmények
között a jármi-i egyház nevezett özv.
Szondy Andrásné hagyatékából törvénysze-
rint egyebet nem örökölhet, mint ami ré-
szére a már hivatolt hagyaték-átadó vég-
zéssel átadva lett. — Végrendelkező em-
lékét egyházmegyei közgyűlésünk kegye-
lettel örökíti meg.

23. sz. Kincses István mátészalkai lelkész bejelenti,
hogy 500 koronás alapítványt tesz a mátészalkai hadi-
árvák részére. Az alapítvány kezelését a mátészalkai ref.
egyházközség presbyteriumára bizza, azzal a meghagyás-
sal, hogy a tőke kamata adható ki csakis árváknak s ha
hadiárvák nem lesznek már, a kamat fele mindig tőké-
sítettessék, a másik fele pedig református szegény árva
gyermekeknek adassék ki.

Egyházmegyei közgyűlés a humanus
célú szolgáló adományozást elismerőleg tu-
domásul veszi, a három példányban betér-
jesztett alapító-levelet megerősíti s felsőbb
jóváhagyás céljából az egyházkerületre fel-
terjeszti.

24. sz. A jármii ref. egyházközség megerősítés végett
beterjeszti a folyó évi május 17-én 16. sz. a. hozott pres-
byteriumi határozatot, mely szerint az egyház által vá-
sárolt 859 □-ölnyi ingatlan, valamint az 1916. aug. 24-én
elhalt özv. Szondy Andrásné által végrendeletileg a jármii
egyháznak hagyományozott 12 kat. hold és 213 □-öl te-
rületű szántóföld jövedelméből egyház fentartási alapot
létesít.

Közgyűlés a jármii egyház kérvényét a jármii presbiteriumhoz, hogy, az egyház-fenntartási alapról szóló alapító-levelet elkészítvén a jövő em. közgyűlésre megerősítés céljából terjessze be.

25. sz. Főtiszteletű Püspök Ur dr. Lengyel Géza debreceni egyetemi tanár „Der Aufstand Bonkays und der Wiener Friede“ című művének terjesztését ajánlja.

Egyházmegyei közgyűlés jelzett művet egy példányban megszerzi könyvtára részére s az érdeklődő alkotó tagoknak szintén ajánlja, hogy szerezzék meg.

26. sz. A szatmári egyházmegye esaaerese közli egyházmegzejének ason határozatst, mely szerint a szatmári leányiskolák részére 1917. január 1-től kezdődőleg számított öt éven át az egyházmegye minden lelkéze évenként 20 koronát, egyházköltségek pedig lélekszám után ugyanazon időben 3—3 fillért fizettek be.

Egyházmegyei közgyűlés mivel célul tűzte ki, hogy az egyházmegyének területén is szervez leánviskolát, a lélekszám után újabb járulékot nem adhat.

A lelkészeket felhívja az öt évi 20 koronás részletek befizetésére, mely befizetés egyházmegyei közpénztárba történjék, de annak csak évi kamatát engedje át a szatmári leányiskolák részére s azt is csak addig, míg sz egyházmegye területén nem lesz leányiskola, amikor annak fentartására fog fordíttatni.

27. sz. A számosszegi ref. egyházközség az Ar dai Sándorral kötött ajándékozási szerződés az ezen ajándékozás útján szerzett ingatlanra vonatkozó presbyteriumi és egyházközségi közgyűléai határozatokat s az azok ellen benyújtott felebbezést jóváhagyás, illetve elintézés vágott terjeszti be.

A bemutatott iratokból meg nem álla-

pítható, hogy vajjon az ajándékozás idején Ar dai Sándor ajándékozónak az egyház részére elajándékozott számosszegi 152. betéti ingatlanon kívül volt-e más vagyona? Meg nem állapítható és ki nem tűnik a bemutatott iratokból az sem, hogy nevezett Ar dai Sándornak hány leszármazó örököse van?

Ellenben az ajándékozási szerződést megerősítő esperesi határozat, valamint a felebbezésből is az tűnik ki, hogy erre a kérdéses belsőségre az egyháznak iskolaépítés céljából föltétlenül szüksége van. De másfelől a felebbezésben foglaltak szerint ezért az ingatlannért mások már 20,000 koronás vételi ajánlatot is tettek.

Minthogy pedig az Ar dai Sándor által egyház részére történt ajándékozás jogszabályaink szerint csak a leszármazó örökösök részéről támadható meg köteles rész sérelme címén, de ezek részéről is csak az esetben, ha az ajándékozás után nevezett Ar dai Sándornak feleannyi értékű vagyona sem maradt volna, mint amennyit elajándékozott. Minthogy továbbá e visszerhes vételi ajánlata Ar dai Hermína férj. Fülöp Gábornénak csak az esetben volna egyházmegyei közgyűlésünk által jóváhagyható, ha a felajánlott 8000 kor. vételár a telek mai forgalmi értékével arányban áll. Mindezeknél fogva egyházmegyei közgyűlés néh. Ar dai Sándornak az ajándékozás idejében, vagyis 1913. január 3-áni vagyoni viszonyainak megállapítását, leszármazó örököseinek is bejelentését és az ingatlan forgalmi értékének szakértők, esetleg hatósági becsülethbizonyítvány beszerzése alapján leendő megállapítását rendeli el. Ez adatok beszerzése után, egyházmegyei ügyész véleményének meghallgatása alapján,

feljogosítja elnökséget arra, hogy az eladást közgyűlésünk részéről jóváhagyja, avagy megtagadja. — A jóváhagyás egyben a felelősség elutasítását, a jóváhagyás megtagadása pedig a határozat megsemmisítését fogja jelenteni.

28. szám. A kaplonyi ref. egyház megerősítés végett beterjeszti az Óváry Erzsébet nevére 3 példányban kiállított kántortanítói díjlevelet.

Amennyiben a kaplonyi kántortanító-ság beterjesztett díjlevele csak formailag tér el az érvényben levő eddigi díjlevélről, a javadalmi tételekre nézve pedig vele egyező: közgyűlésünk megerősíti s felsőbb megerősítés céljából az egyházkerületre felterjeszti.

29. sz. 277—1917. sz. a. egyházkerületi határozat közli a katona tanítók illetménye ügyében tett azon miniszteri intézkedést, hogy az újonnan kinevezett, esküt nem tett katona tanítók illetményei már kiutalhatók.

Tudomásul szolgál.

30. sz. 280—1917. sz. a. egyházkerületi határozat a „Tanítók Lapja“ megrendelésére elkötelezi az összes egyházközsegeket, melyek iskolát tartanak fenn. A megrendelés alul indokolt esetben püspök ur felmentést adhat.

A „Tanítók Lapja“-ban való hirdetés azonban nem kötelező.

Tudomásul szolgál.

31. szám. Egyházkerületi közgyűlés 56—1916. sz. a. foglalkozott a közalapi tőkesegélyek felhasználásáról szóló jelentésekkel s intézkedett a fel nem használt tőkesegélyekre vonatkozó számadás, miként történjék, nevezetesen, hogy az azok elhelyezésére vonatkozó eredeti okmányokat vagy az egyházmegyei számvevőség vagy az egyházlátogató küldöttség megtekintse.

Az érdekelt egyházak felhivatnak az egyházkerületi utasítás betartására.

32. sz. Tárgyaltatott az egyházkerület 44--917. sz. határozata a lelkészi és kántori stóladíjak rendezése tárgyában.

Közgyűlésünk a háboru idejére az eddigi stóladíjat kétszeresére emelni véleményezi.

33. sz. Tárgyaltatott az egyházközsegek által beküldött adatok alapján készült jelentés a Hegedüs Sándor népiskolai könyvtári követelése tárgyában.

Felolvasott jelentés tudomásul vétetvén a püspöki hivatalban felterjesztetik.

34. sz. A kaplonyi egyház újlag beterjeszti megerősítés céljából az egyházkerület 607—916 sz. határozatával visszatett lelkészi díjlevelet.

A vonatkozó presbyteri és egyházközsegi közgyűlési határozatokkal felszerelt szabályzerű díjlevelet, minthogy az eddigi díjlevélről lényegben el nem tér s a mellett az Egyh. törv. III. cikke 22. §-ának rendelkezéseivel is összhangzásban van, közgyűlésünk megerősíti s végleges megerősítés céljából az egyházkerületre felterjeszti.

35. sz. Olvasatott az

Em. Szabályrendelet módosítása tárgyában beterjesztett következő javaslat:

Nagytiszteletű és Méltóságos Egyházmegyei Közgyűlés!

Alantírottak, mint a múlt gyűlés 27. sz. határozatá-

val kiküldött bizottság, az egyházmegyei szabályrendeletmódosítását következőkben véleményezzük:

1. Géres anyaegyházhoz betoldandók a következő szörványok: Alsóboldád, Béltekhodos, Felsőboldád, Kisszokond, Laphegy, Nagyszokond, mint amelyek felsőbb hatóságilag hozzácsatoltattak. Ennifogva a szörványok száma 26-ról 32-re emelkedik.

2. Az egyházmegyei közgyűlés alkotó tagjai között 35 egyházi képviselő irandó be az eddigi 36 helyett, mely nyomdahiha.

3. XIII. fejezet 6. pontjába betoldandó: Géres az egyházközségi közgyűlés szervezése alul felmentve 549 — 1913. u. kerületi határozattal.

Ezen módosításokkal tisztelettel véleményezzük, hogy terjesztessék fel a kerületi közgyűléshez végleges megerősítés végett.

Mátészalka, 1917 szept. 19.

Berey József
esperes.

Közyűlés a bizottság által beterjesztett javaslatot elfogadja s a szabályrendeletet ezen módosításokkal megerősítés céljából a főúszteletű egyházkerületre felterjeszti.

36. sz. Tárgyaltatott a Mátészalkán tervbe vett polgári leányiskola felállításának ügye.

Közyűlésünk mindenek előtt szükségnek látván egy szervező bizottság megalakítását, annak elnökül Péchy László világi thirót, tagjaiul pedig Berey József esperes, gróf Tisza Lajos, Bányay Endre, Kincses István, Király István, M. Szabó Miklós és Tukacs Lajos urakat bizza meg azzal az utasítással, hogy a bizottságot Mátészalkáról esetleg az egyházmegyéből alkalmas tagokkal kiegészítvén, az iskola-felállítás részletesebb tervezetét és költség-előirányzatát elkészítvén s azt Mátészalka

községgel, a mátészalkai ref. egyházközséggel, a tiszántúli egyházkerülettel közölven, úgy ezeket, mint a helyi pénztintézeteket bizonyos évi hozzájárulás megajánlására hívja fel s általában az eszme megvalósítása érdekében a kellő lépéseket megtgye.

Hitelesít'elett Mátészalkán, 1917 szept. 23.

Berey József
esperes.

Bányay Endre
vil. tanácsbíró.

Tukacs Lajos
e. m. tanácsbíró.

Király István
e. m. tanácsbíró.

Melléklet.

Tóth Imre.

1865—1916.

A népnevelésügynek egyik leghivebb munkását, a tanító-karnak kiváló érdemes tagját, egy népes család pótolhatatlan oszlopát ragadta e a halál f. évi május 25-én, néhai Tóth Imre mátészalkai tanító személyében. Az iskola valóban hívatott tanítót, a társadalom hasznos tagot veszített ő benne, aki sohasem kényszerűségből, hanem minden téren benső hivatásból, egész lélekkel s épen azért egész sikerrel is munkálkodott. Erős kötelességérzete, fáradhatatlan szorgalma, példás rendszertete nemcsak iskolájára nyomta rá a maga jellegét, hanem példaadólag hatott egész környezetére is. Pedagógiai képzettsége, rendszeres fegyelemtartása, többnyire tulzsufolt osztályaiban is általános sikert és előhaladást biztosított.

A népszerűségelhajzás, pajuáskodás, reklamozás nem volt kenvere; a becsületes munka erejével küzdötte ki az elismerést és becsültetést. Igazi kálvinista tanító volt. Szerénységgel párosult önértzet, józanság, izlés, mivel társadalmi modortették általánosan tiszteltté s becsültté.

A kálvinista szellemet szülőföldjén, Debrecenben szívta magába, ahol az 1865. június 23-án született. Ott végezte gimnáziumi és képezdei tanulmányait és szerezte oklevelét is. Egy ideig mint magán nevelő, 1885. máj. 1-től mint rendes tanító működött Sárközön, Matolcsón, Csökmön, ismét Matolcsón, hol családot alapított, feleségül vevén Tardó Izabellát, néhai Elek Lajos s. tanfelügyelő unokáját. Majd Hadháza végül Mátészalkára választotta meg tanítóul, mely utóbbi helyen élethajója nyugvópontra jutott, amennyiben 31 évre terjedő tanítóskodásából itt töltött 18 at áldásos munkásságban haláláig.

Működése nem szorítkozott csupán az iskola falai közé. Mint a községi gazdasági ismétlő iskola tanítója, majd igazgatója, a faiskolát messze vidéken páratlan színvonalra emelte. A mátészalkai dalegyletnek 15 éven keresztül fáradhatatlan karmestere, összetartó lelke volt. Sokat foglalkozott a saját és mások gyermekeinek magánuton való tanításával is s azoknak,

— 27 —

olykor a 4. gimn. osztályig való alapos előkészítésével is teljes sikert és elismerést aratott. Általában minden téren, mindig egész munkát végzett, s mint iskolai körlátogató s egyházmegyei tanítóképviseelő is méltóan betöltötte helyét.

Amily lelkiismeretes pontossággal forgolódott hivatalában, ép oly példás férj és apa volt családjában. Hat élő gyermekét nagy gonddal nevelte, tanította.

Az utóbbi időben erőt vett rajta, talán a kimerítő munka által is elősegített, régi szivbaja. Tavasz jöttével ágyba döntötte a betegség. Az ébredő természet nem láthatta többé munkás barátját. Három hónapig vergődött a kínok nyoszolyáján, a testi fájdalomnál súlyosabbak voltak lelki gondjai, árván maradt családja miatt, mignem lezárta szenvedéseit a megnyugtató halál.

Betegsége alatt a presbyterium 500 korona drágasági pótlékot szavazott meg részére, majd a temetés költségeit az egyházi pénztárból fedeztette és sírkő felállítására gyűjtést indított, hogy aki 51 évi életét oly sokak hasznára, fáradhatatlan munkában emésztette fel: nyugvóhelye legalább megjelölve legyen.

Áldás emlékezetén!

Kincses István,
ref. lelkész.

Melléklet.

Szoboszlay Pál.

1853—1916.

Alig forgott le négy hónap az idő kerekén, egyik vesztéséből fel sem ocsudott s ime új vesztés érte: a mátészalkai egyházközséget, elhunyt közszertetben álló orgonistakántora s igazgató tanítója, Szoboszlay Pál, ki 44 évig szolgálta lelkiismeretes hűséggel, lankadatlan buzgalommal egyházunkat s a népnevelés ügyét. E szolgálatból 34 év mátészalkai működésére esik.

Most, hogy elvesztettük, érezzük igazán, mennyire összefort a gyülekezettel, melynek lelkét, buzgó énekével, annyiszor emelte Istenhez. Egész nemzedéket nevelt fel, akik az-

tán mindig szeretetteljes ragaszkodással viseltettek iránta. A mások sorsa iránt érdeklődő, szívélyes, bizalomkeltő modora, a társaságban megnyilatkozó vidám kedélye sok tisztelőt és jó barátot vonzott a kedves Pali bácsi tisztos alakja közé.

Rövid életrajzi adatait a következőkben foglalhatjuk össze: Született Dobrán (Szatmármegyében) 1853. okt. 22-én. Tanult Sárospatakon, oklevelét pedig a debreceni református tanítóképzőben nyerte. Tanítói működését Magyar Géresen kezdte, 1872. nov. 14-én, hol 10 évig közmegegyezésre működött. 1882-ben a mátészalkai egyházközség az addigi 3 éves akadémikus rektorságot megszüntette, állandó kántor-tanítói állást szervezett, melyre Szoboszlai Pált választotta meg. Idejövetele az akadémikus rektorság váltakozó rendszeréből folyó számos fogyatkozást megszüntetett s az iskolának új korszakát nyitotta meg. Képességeit, lankadatlan szorgalmát lelkiismeretes buzgósággal hivatalának szentelve, úgy egyházközsége, mint felettes hatósága részéről elismerést és méltó megbecsülést érdemelt ki.

Evek hosszu során mint presbiter és egyháztanácsesi jegyző, majd több cikluson át, mint iskolaköri látogató s egyházmegyei tanítóképviseelő tevékeny részt vett az egyházi közigazgatásban is. Kartársainak bizalma által, a nagykárolyi református egyházmegyei tanítóegylet elnöki székébe emeltetvén, a tanítóság jogos érdekeinek előmozdítását sikeresen munkálta.

1883. nov. 20-án megnősült, feleségül vevén Kósa Piroskát. Példás házas életüket Isten több gyermekkel áldotta meg, akik közül életben vannak négyen, Piroska mátészalkai tanító-nő, Margit, Pap József genesi lelkész neje, Sándor, végzett theologus, önkéntes honvédszászlós (orosz fogoly), Ida, édes-anya védszárnyai alatt él.

Néhány év előtt betegség támadta meg törhetetlennek látszó életerejét, amelyből magához tért ugyan, de ütérelmeszedése mind jobban előre haladt. Családja látván erőhanyaglását, a nyugalomba vonulást javasolta neki, de ő ragaszkodott hivatalához, legalább addig, míg szeretett fiát a megszokott hajlékban viszont láthatja. Az Úr másként vögzött. Az 1916. évi szeptember 29-én pár napi gyengélkedés után esendesen elhunyt. Egyik vasárnap még szolgált a templomban, a másik vasárnap már ravatala körül sereglett a felekezeti külömbség nélkül a résztvevőknek olyan gyülekezete, amelyet régen látott a szalkai templom. A templomban e sorok írója, 25 éven át tisztársa, a sirnál Tukacs Lajos nyírmeggyesi lelkész bucsuztatta el a hű szolgát, az igaz barátot. A temetést az egyház rendezte.

Nyugodj fáradt szolgá! a hála és a kegyelet, mely áldásos életed nyomán fakad, virasszon álmaid felett!

Kincses István, ref. lelkész.

Hagymássy Zoltán.

1886—1916.

Meggyújtani a halvány emlékezés fátyláját amaz idegenben domboruló sir felett, melynek hantjai alatt a nyírmeggyesi ref. egyházrak szép emlékü ifju tanítója: Hagymássy Zoltán, e világrengető háborúnak hősi halált halt áldozata nyugszik — célja e néhány kegyeletes sornak.

Róla történetet írni — ki csak bontogatni kezdte tehetségeinek szárnyait — nem lehet. Benne csak siratni kell a szép remények összeomlását, mik korai halála által szerte-foszlottak, semmivé lettek. Egy mind nkit szerető, mindenki által szeretett, megnyerő modoru kedves ifju tanító dőlt ki ő benne a megyénk érdemes tanítói karából; mélységes gyászt borítván az ő hozzá hasonló jeles képzettségű, más fiut is vesztett élemedett szülőkre, szerető testvérekre s gyöngéd rokonokra.

1886-ban szül. Jármiban. A tanítóképzőt Debrecenben végezte, ott szerezte oklevelét is. Tanítóvá választatott Nyírmeggyesen az 1907-ik évben, hol működését úgy a szülők, mint felettes hatóságának szeretete s elismerése honorálta. 1915 febr. 15-én ő is a háboru forgatagába került. Szinte egy és fél évig állta a harcot s tusakodott a tulnyomó számban levő ellenséggel. Bátorságát, intelligenciáját katonai hatósága is elismerte, mert mindig az első sorban harcolt s már mint ordóval ékesített vitéz katonáját ellenségverő seregünknek — zászlós rangfokozatban találta az ellenség golyója — érte utól a halál 1916 jun. 3-án.

A népnevelés geniusza aláfordított fátylával gyászol koránhantolta sirja felett, mi pedig a fájó emlékezés könyveivel áldozunk azon s kívánjuk: legyen álma esendes a hantok alatt a sir ölén, mit bajtársai készítettek örök pihenő helyéül!

Kedves emlékét megőrzi egyházunk, tanügyünk, egyházmegyénk tanítói kara, melynek kebléről a halál oly véletlenül s korán leszakította.

„Multis ille flebilis occidit!”

Tukacs Lajos

ref. lelkész, iskolaszéki elnök.

Tárgymutató.

I.

1. sz. Megnyitó.
2. " Megalakulás.
3. " Távollevők igazolása.
4. " Jegyzőkönyvhitelesítők kiküldése.
5. " Esperesi jelentés.
6. " Gróf Dégenfeld József főgondnok üdvözlése.
7. " Asztalos György szabadságolása.
8. " Gönyey István Baksa L. elhunytá feletti részvét.
9. " Számvevőszéki jelentés, gondnoki számadás.
10. " Gróf Tisza Lajos bíró eskütétele.
11. " Számvevőszék jelentése a lelkési gyámintézetről.
12. " Közpénztárnok lemondása.
13. " Közpénztári ellenőr jelentése.
14. " Tanügyi bizottság jelentése.
15. " Kovács J. tan. biz. tag lemondása.
16. " Allamsegélyért folyamodó egyházak.
17. " Allamsegélyért folyamodó tanítók.
18. " Ujlaky Gábor szabadságolása.
19. " Egyházmegyei tanítóképviselők választása.
20. " Tanítók díjlevelei.
21. " Erkörtvélyesi adás-vétel.
22. " Mátészalkai adásvétel.
23. " Olcsvai temetővétel.
24. " Olcsvaapáti csereszterződés.
25. " Jármű szőlővétel.
26. " Nagykárolyi Vida Sándor alapítványa.
27. " Egyházmegyei szabályrendelet módosítása.
28. " Mérk rendkívüli egyh. adókiivetése.
29. " Kovács János felebbezése.
30. " Belkörü tűzbiztosítás ügye.
31. " Lelkési előadó a konventen.
32. " Belhivatalnokok betegsegélyző-egylete.
33. " Kolozsvári egyetemen rokkant hallgatók segély.
34. " özv. Kajzler Sándorné kérelme.
35. " Pesti em. javaslata nov. agenda tárgyában.
36. " Orbai em. javaslata: háborus évek.

37. sz. Iskolával kapcsolatos humanitárius intézkedések.
38. " Tankötelesek beiskolázása.
39. " Hadbavonult tanítókat helyettesítő lelkészek.
40. " Igazgató-tanítói állás szervezése.
41. " Genes tandijkárpótlása.
42. " Tanítók lakbéré.
43. " Ag. ev. egyházzal csatlakozó egyházak.
44. " Tanítók magánfoglalkozásának engedélyezése.
45. " Más felekezetű középiskolákba járó tanulók valószínűsítése.
46. " Legációk szervezése.
47. " Tanítók fizetésének kimutatása.
48. " A háború hatása az iskolákra.
49. " Nem ref. népiskolába járó tanköt. jelentés.
50. " Egyszersmindenkori segélyért folyamodás.
51. " Nagypénteki perselypénz.
52. " Szamosszegi felebbezés.
53. " Kaplonyi ref. egyház földvásárlási alapja.
54. " Kaplonyi ref. egyház szegényalapja.
55. " Mátészalka Nagy Lajos egyházfentart. alapja.
56. " Szabó Menyhért kérelme.
57. " Debreczeni Istvánnak az egyhm. köszönete.

Bírósági ügyek.

58. sz. Kovács János fegyelmi ügye.
59. " Berei adó felebbezés.
60. " Szabó Lajos elleni fegyelmi ügy.

II.

1. sz. A közgyűlés megnyitása.
2. " Megalakulás, távollevők bejelentése.
3. " Jegyzőkönyvhitelesítők.
4. " Esperesi jelentés.
5. " Szentmiklósi iskolabérlet jóváhagyatik.
6. " ismétlődő iskolások vallásos oktatása.
7. " Nagy Sándor em. ügyész adománya a gyámin.
8. " Segédlelkészek bekebelezések, tanítók megerősítése.
9. " Egyház kerületi képviselők kiküldése.
10. " Baróthy J. v. aljegyző lemondása.
11. " Számvevőszék jelentése.
12. " Tanügyi bizottság jelentése.
13. " M. Szabó M. indítványa lelkészek drágasági és családi pótléka tárgyában.
14. " M. Szabó M. indítványa terményfizetés visszaállításáról.

15. sz. Egyházkerületi közgyűlés felhívása a lelkész özvegy és árvadíj felemelése tárgyában.
16. " Ref. segélyegyleti kérvények.
17. " Kaplonyi tőkesegély kérvénye.
18. " Kaplonyi közalapi segély kérvénye.
19. " Tariska Béla segély kérvénye.
20. " Berci föld eladás.
21. " Nagykároly indítványa zsinati képv. vál. tárgy.
22. " Özv. Szondy Andrásné hagyománya Járminak.
23. " Mátészalkai Hadiárva alapítvány.
24. " Jármii egyházi fentartási alap.
25. " Dr. Lencz J. Der Aufstand Boesckays . . .
26. " Szatmári em. felhívása.
27. " Szamosszegi felebbezés Arday S. adománya tárgy.
28. " Kaplonyi kántortanító díjlevele.
29. " Esküt nem tanítók illetménye.
30. " Tanítók lapja.
31. " Közalapi tőkesegély felhasználása.
32. " Stóla díjak.
33. " Hegedűs és Sándor követelése.
34. " Kaplonyi lelkész díjlevele.
35. " Egyhm. szabályrendelet módosítása.

Bírósági ügyek.

36. " nagydobosi.
37. " mérki.
38. " nagykárolyi.
39. " szamosszegi.

